

# LAVEX info magazín

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH  
MANAŽMENT • MARKETING

ROČNÍK XXXVII • 3/2010



8-MGD Chopok Západ

 Doppelmayr®



**TERAZ AJ SO 4-MI  
STOPOVACMI**

**Formatik 350:  
vhodný pomer  
ceny a výkonu**

Spofahlivosť a hospodárnosť, zaujímavé výkonové hodnoty a Top - výbava – Formatik 350 prekvapí na celej čiare. Výborná cena a všestranné možnosti jeho využitia, či na zjazdových alebo bežeckých tratiach. A servis? Taký ako očakávate u každého vozidla firmy Kässbohrer.

Obchodné a servisné zastúpenie v SR  
TERMONT s.r.o., Nálepková 4419, 036 01 Martin  
+421 43 4001004, termont@termont.sk

[www.formatik-by-k.com](http://www.formatik-by-k.com)

**Formatik®**

BY KÄSSBOHRER GELÄNDEFAHRZEUG AG



# LAVEXinfo • ROČNÍK XXXVII • 3/2010

## Vydáva

LAVEX, Lanovky a vleky,  
záujmové združenie na Slovensku,  
Liptovský Mikuláš vo vydavateľskej  
a reklamnej agentúre STEFANI,  
Junácka 6, Bratislava.

tel./fax: 02/4924 95 90  
033/647 50 40

mobil: 0903 165 032

e-mail: m.stefanickova@zoznam.sk

## Šéfredaktorka

Miroslava Čerňanská

## Redakčná rada

Ing. M. Grešo – predseda

členovia:

M. Čerňanská, Ing. J. Gavalier,  
Ing. J. Hulla, Ing. J. Kříž, CSc.,  
Ing. L. Mačičák, Ing. V. Obdržálek,  
M. Sumka, M. Štefaničková

## Adresa redakcie

LAVEX, Ul. M. Pišúta č. 5,  
031 01 Liptovský Mikuláš  
tel.: 044/5520 460, 5621 682  
fax: 044/5522 017  
e-mail: lavex@lavex.sk  
internet: www.lavex.sk

## Tlač

REPROservis  
Liptovský Mikuláš  
www.repro.sk

## Ročné predplatné na 4 čísla:

10 €

ISSN č. 1336-1953

Evidenčné číslo MK SR - EV 3893/09

## Inzerenti čísla:

DOPPELMAYR	ob. str. 1
FINSO	12
KÄSSBOHRER	ob. str. 2
MICHÁLEK	10
OL TRADE	25
POMA	ob. str. 4
PRINOTH	ob. str. 3
TATRALIFT	31
TECHMONT HELICOPTER	8
TECHNOALPIN	2



## 11 Lanovkári, ako ich nepoznáme



## 26 Slovenskí účastníci v Laupheime



## 29 Nové lanovky v Českej republike



## 32 Snežné skútre ARCTIC CAT

## OBSAH

Príhovor ..... 2

Náš hosť ..... 3, 4

Z činnosti združenia ..... 4

Oznamy a informácie ..... 5, 6

Z kroniky lanovkárov ..... 6

Ako ďalej  
v zimnom cestovnom  
ruchu na Slovensku ..... 7, 8

Exkluzívna sedačková  
dráha v Shanghai ..... 9

Lanovkári,  
ako ich nepoznáme ..... 11, 12

Informácie z firiem

Leitner ..... 13, 14

Tatralift ..... 19

Poma ..... 20, 21

Doppelmayr ..... 22, 23

Sitour ..... 24

Kässbohrer ..... 26, 27

TechnoAlpin ..... 28, 29

Nové lanovky  
v Českej republike ..... 29 - 30

Snežné skútre  
ARCTIC CAT ..... 32

Reklamné strany neprešli jazykovou úpravou v redakcii.

Členským organizáciám LAVEX-u a spolupracovníkom poskytujeme časopis bezplatne.

1990 - 2010 DVADSAŤ ROKOV SKÚSENOSTÍ  
20



**TECHNOALPIN**  
Snow experts

## Dokonalé zladené komponenty

Nový kanón T40 je výsledkom 20-ročnej skúsenosti, intenzívnej výskumnej a vývojovej práce a našej nezlomnej vášni pre optimálne zasnežovanie. Obslužný panel s farebným displejom a LED osvetlením, nové vodné filtre s profilom Wedge-Wire a optimálne držiaky dýz vykazujú maximálnu výhodnosť obsluhy. Nový kanón T40: Dokonalá symbióza osvedčenej techniky a inovácie, zameranej na budúcnosť.



**T40** The best just got better  
[www.technoalpin.sk](http://www.technoalpin.sk)  
TechnoAlpin East Europe, s.r.o.  
T 00421 41 700 26 44-5 - F 00421 41 700 26 46

## Uľahčí sa život prevádzkovateľom lanoviek?

**V** poslednom období už za samozrejmosť považujeme, že každú chvíľu nás niekto upozorňuje na novú povinnosť, ktorá vyplýva z práve prijatej legislatívnej normy. Raz ide o zmeny v premávke motorových vozidiel, inokedy v zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, potom daňových či odvodových povinností, prirodzene, neobchádza to ani záležitosti okolo prevádzkovania lanoviek. Keďže v rámci Európskej únie sa postupne menia podmienky prevádzkovania dráh a dopravy na dráhach a lanové dráhy stále patria medzi dráhy, niekoľko zmien nastalo v tomto roku aj v oblasti prevádzkovania lanových dráh. Treba však povedať, že k podstatným koncepčným zmenám nedošlo.

V predchádzajúcich vydaniach časopisu LAVEX-info, sme vás, milí čitatelia, v krátkosti upozornili na účinnosť nového zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach či o vyhláške č. 205/2010 Z. z. o určených technických zariadeniach a určených činnostiach. V tomto vydaní informujeme o vyhláške č. 245/2010 Z. z. o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráh. Keďže sa čaká na vydanie stavebného a technického poriadku dráh, ako aj vydanie dopravného poriadku dráh, ktoré uzatvoria právny rámec problematiky lanových dráh, ihneď po ich vydaní budeme v našom časopise o uvedených predpisoch informovať.

Ak si tieto právne normy len prečítame, veľmi nez múdrieme. Aby sme si urobili predstavu, ako treba vnímať jednotlivé nariadenia zákona, ktoré boli tvorené v záujme zosúladenia bezpečnostných požiadaviek, v záujme vymedzenia úloh jednotlivých orgánov, ale aj poskytnutia nových možností oprávneným právnickým osobám, musíme si uvedené predpisy prečítať viackrát a vo vzájomnej súčinnosti, pretože jednotlivé ustanovenia zákona a vyhlášok sú od seba závislé. Aj keď našou snahou bolo v rámci pripomienkovania jednotlivých predpisov dostať problematiku lanových dráh pod jeden ucelený, ale najmä samostatný predpis, koncepcia spracovateľa bola iná. Preto napríklad požiadavky na personálne zabezpečenie prevádzkovania lanovej dráhy a s tým súvisiace požiadavky na získanie odbornej spôsobilosti pracovníkov musíme sčasti hľadať v dopravnom poriadku dráh, sčasti vo vyhláške o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti a sčasti vo vyhláške o určených technických zariadeniach a určených činnostiach. Pritom však treba mať jasno, ako jednotlivé činnosti, na ktoré sa odborná spôsobilosť vzťahuje, charakterizuje zákon.

Ako niečo nové treba chápať aj vykonávanie činnosti na tzv. určených technických zariadeniach, ktoré zákon definuje ako určené činnosti a činnosti na určených technických zariadeniach. Kým určené činnosti sú také pracovné postupy a súvisiace činnosti, ktoré samé o sebe alebo v spojení s určeným technickým zariadením sú všeobecne nebezpečné (napr. zváranie kovov, montáž a údrž-



Ing. Miroslav Grešo, riaditeľ ZZ LAVEX

ba elektrických zariadení, plnenie tlakových nádob plynom a pod.) a môžu ohrozovať život a zdravie osôb, ktoré ich vykonávajú, prípadne iné osoby a môže ich vykonávať len právnická osoba, činnosť na určených technických zariadeniach môže vykonávať len odborne a zdravotne spôsobilá fyzická osoba (ide o revízie, inšpekcie, skúšky a obsluhu určených technických zariadení). Určené technické zariadenia sú pritom také stroje, prístroje a konštrukcie, ktoré sú nebezpečné pre okolie svojou prevádzkou, najmä pohybom, elektrickým napätím, plynom alebo inou nebezpečnou látkou, a preto si vyžadujú odbornú manipuláciu. Zmien v jednotlivých predpisoch je oproti pôvodnému zákonu a jeho vykonávacích vyhlášok pochopiteľne oveľa viac, ale v tomto príspevku nie je pre všetky priestor. Podrobne budú vysvetlené na pripravovanom odbornom seminári pre náčelníkov lanoviek, ktorý ZZ LAVEX v spolupráci s Úradom pre reguláciu železničnej dopravy pripravuje pred zimnou sezónou.

Na druhej strane je veľmi pozitívne, že podrobnosti prevádzkovania lanovej dráhy a dopravy na lanovej dráhe, ktoré predtým obsahovali už zrušené pravidlá technickej prevádzky lanových dráh PTPLD, sa podarilo spracovať do samostatnej časti dopravného poriadku dráh, takže orientácia je veľmi pohodlná. Treba za to spracovateľovi poďakovať.

Skutočnosťou zostáva, že obidva zákony a všetky štyri vyhlášky je potrebné podrobne naštudovať. Iba tak sa dokážeme ľahko a kvalifikovane vo veciach orientovať bez toho, aby sme riskovali porušenie zákona.

Miroslav Grešo

### ZUSAMMENFASSUNG

*Der Direktor des Interessenverbandes LAVEX spricht über die Probleme, die das Leben der Seilbahnbetreiber in der Slowakei schwer machen. Es sind vor allem die sich immer ändernden legislativen Normen und Gesetze über Seilbahnen und Seilbahnverkehr.*

### SUMMARY

*The director of the Interest association LAVEX talks about the problems which make the life of the cableway operators in Slovakia difficult. The problems include the always changing legislative regulations and laws on cable ways and cable transportation.*



# Náš hosť

**O**sobu, ktorú sme dnes pozvali do rubriky Náš hosť, azda nemusíme čitateľom veľmi predstavovať, mnohí ho poznajú. Veď to nie je tak dávno, čo spolupracoval pri tlačových besedách, ktoré sa konali na Dňoch lanoviek a vlekov a ďalších našich akciách.

Bývalý novinár a zanieteny lyžiar, ktorý sa so svojou rodinou venuje lyžiarskemu športu už dlhý čas, je **MIROSLAV PAROBK**, marketingový riaditeľ a. s. Tatralandia. A keďže naše združenie pripravuje uskutočnenie tohtoročných Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, takisto budúci ročník medzinárodnej výstavy horskej techniky Interlavex 2011 práve v areáli Tatralandia, rozhodli sme sa porozprávať s ním nielen o službách, ktoré spoločnosť Tatralandia poskytuje, ale aj o spolupráci Aquaparku s okolitými turistickými a lyžiarskymi strediskami.

**Čo bolo podnetom na to, že ste novinárčinu zavesili na klínce a rozhodli ste sa pracovať v oblasti cestovného ruchu?**

Vyštudoval som žurnalistiku a vyše 20 rokov som pôsobil prevažne v regionálnych médiách, najmä v regióne Liptov, kde som prešiel rôznymi funkciami od redaktora, šéfredaktora až po riaditeľa spoločnosti, pôsobil som aj ako hovorca primátora, PR manažér atď. Nakoniec som si povedal, že už mám dosť žurnalistiky a hoci som mal ponuky aj z Banskej Bystrice či z Bratislavy, nechcel som sa sťahovať do veľkých miest, chcel som zostať v regióne Liptov. Tak som našiel ďalšie naplnenie svojich ambícií v marketingu pre cestovný ruch.

**Vieme, že vašou prvou zastávkou v oblasti cestovného ruchu bol Thermalpark Bešeňová. Ako toto stredisko prevažne letného cestovného ruchu pracovalo a ako sa utvárala spolupráca s okolitými strediskami cestovného ruchu, predovšetkým s lyžiarskymi? Práve v posledných rokoch sme zaznamenali zvyšujúci sa trend obľúbenosti takýchto zariadení. Po dobrej lyžovačke lyžiari radi prídu tam, kde sa zregenerujú a nájdu zónu oddychu a relaxu. Dostal som zaujímavú ponuku pracovať pre Thermalpark Bešeňová najskôr v pozícii PR manažéra, neskôr vedúceho marketingu. Mojou hlavnou úlohou bolo zviditeľniť Thermalpark Bešeňová, predstaviť verejnosti možnosti a zrealizované investície a urobiť dobrú marketingovú kampaň na zvýšenie povedomia o tomto stredisku, a tým aj návštevnosti. Myslím si, že sa nám to podarilo, rovnako sa podarilo aj predstavenie Thermalparku Bešeňová ako celoročného strediska a prezentovať ho na troch hlavných trhoch – v Poľsku, Českej republike a na Slovensku.**

Rozhodli sme sa spolupracovať so zimmými strediskami a práve vtedy sme našli veľmi dobrú spoluprácu s top strediskami v regióne Liptov, a to Jasnou – Nízke Tatry a Skiparkom Ružomberok, ale aj s ďalšími menšími strediskami v okolí – Závažná Poruba, Liptovský Ján a pod. Postupne sme spoluprácu rozšírili aj na ďalšie strediská ako Park Snow Donovaly a Štrbské Pleso, Vrátna a ďalšie, ktoré sú trochu ďalej.

**Od 1. januára 2010 ste marketingovým riaditeľom a. s. Tatralandia, ktorá taktiež veľmi dobre spolupracuje s Jasnou a ďalšími lyžiarskymi strediskami. V čom spočíva spolupráca a čo všetko prináša?**



Miroslav Parobek, marketingový riaditeľ a. s. Tatralandia

Prechod do Tatralandia bol pre mňa osobne ďalšou výzvou. Uvedomoval som si ďalšie možnosti programov a ponúk Tatralandia ako najväčšieho parku v oblasti vodnej zábavy a ubytovania azda v celej strednej Európe.

Samozrejme, významnou súčasťou všetkých aktivít je spolupráca s lyžiarskymi strediskami. Liptov je jedinečným regiónom na Slovensku a istým spôsobom aj v Európe. Nachádzajú sa tu možnosti pre spojenie termálnej vody s lyžiarskymi strediskami a horskou turistikou. Nechcem to nejako povyšovať, ale zastávam názor, že Liptov je náš slovenský Dachstein. Aby sme sa mohli prirovnať k regiónom, ktoré by mohli byť pre nás vzorom a kde spolupráca lyžiarskych stredísk s kúpeľmi alebo s prevádzkovateľmi termálnych prameňov funguje ideálne, snažili sme sa nadviazať na to, čo tu už fungovalo. Máme veľmi dobrú spoluprácu s Jasnou – Nízke Tatry. Medzi oboma strediskami prenáva bezplatný skibus, v hlavnej zimnej sezóne dokonca štyrikrát denne.

Hostia, ubytovaní u nás, môžu cestovať do Jasnej a späť a rovnako návštevníci Jasnej môžu ísť po lyžovačke relaxovať k nám. Myslím, že už všetci dobre poznajú náš slogan „Z lyží rovno do bazéna“, ktorým sa snažíme spoluprácu rozvíjať. Na tomto princípe spolupracujeme aj s ďalšími lyžiarskymi strediskami. Navzájom si poskytujeme rôzne zľavy pre ubytovaných hostí alebo návštevníkov strediska a súčasne realizujeme spoločné marketingové aktivity, vrátane propagácie napríklad aj spoločných produktov – pobytové balíčky a pod. V tejto letnej sezóne sa strediská Jasná a Tatra-

landia dohodli na spoločnom lístku. Návštevník, ktorý si lístok zakúpi (v Jasnej alebo u nás), môže do siedmich dní ísť do Jasnej na lanovku, ak je to náš hosť, alebo naopak, pri pobyte v Jasnej prísť sa okúpať k nám. Táto spolupráca je recipročne výhodná pre všetkých, pretože robíme aktivity, ktoré sa navzájom dopĺňajú. Informujeme tak návštevníkov Liptova o možnostiach využitia rôznych foriem a ponúk cestovného ruchu v regióne, aby sa u nás cítili dobre, využili všetky možnosti, ktoré im tento jedinečný región ponúka a aby zotrvali čo najdlhšie.

**Spolupráca podnikateľov je určite najlepšou cestou, ktorá môže prispieť k rozvoju regiónu a cestovnému ruchu na Slovensku.**

Najväčšie subjekty cestovného ruchu v regióne Liptov – aquaparky Tatralandia a Thermal Park Bešeňová, top strediská Jasná – Nízke Tatry a SKI Park Ružomberok a mestá Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok a Ružomberok sa stali zakladateľmi Klastra Liptov. Uvedomili si potrebu koordinovaného postupu všetkých zainteresovaných subjektov s cieľom predstaviť Liptov a pritiahnúť čo najviac návštevníkov. Samostatné konanie jednotlivých subjektov už nestačí na konkurenciu turisticky vyspelých krajín, kde mnohé veci od štátnej propagácie, infraštruktúry až po celkové služby fungujú. V rámci Klastra Liptov vytvárame spoločné aktivity a osvedčené produkty na prilákanie turistov, napríklad kartu zliav. Region Card Liptov poskytuje rozličné zľavy od 10 do 50 % vo vyše tridsiatich poskytovaných službách stredísk. Ďalej je to centrálny rezervačný systém, kde si možno rezervovať ubytovanie v partnerských ubytovacích zariadeniach.

Vytvárame spoločné výhodné pobytové balíčky, v zime so skipasom do lyžiarskych stredísk, v lete do aquaparkov a pod. Hlavnými cieľmi Klastra Liptov sú marketingové aktivity a prezentácia regiónu doma a v zahraničí, organizovanie infocest pre novinárov a touroperátorov a spoločná účasť na domácich a zahraničných výstavách a veľtrhoch.

**Hovorili sme o predstave ZZ LAVEX usporiadať v tomto roku a perspektívne aj v budúcnosti medzinárodnú výstavu horskej techniky Interlavex spolu so sprievodným programom v rámci výstavy a Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov práve v areáli Tatralandia, s rozložením výstavy do Liptov Arény, ktorá spĺňa všetky požiadavky. Ako vnímate myšlienku pritiahnúť túto akciu priamo do srdca Liptova?**

Som presvedčený, že je to dobrý plán a nadväzuje na to, o čom sme hovorili – spojenie lyžovania a relaxu v termálnych prameňoch nášho regiónu. Tatralandia Holiday Resorts je najväčším areálom ubytovania a vodnej zábavy v Poľsku, Česku a na Slovensku s celoročnou prevádzkou. Jeho súčasťou okrem aquaparku je aj ubytovací komplex Holiday Village Tatralandia, v ktorom 150 bungalovov a apartmánov poskytuje vyše 750 lôžok. Jeho súčasťou je veľké kongresové centrum s kongresovou halou pre vyše 400 ľudí. V spojení s viacúčelovou športovou halou Liptov Aréna a priliehlymi veľkými parkovacími priestormi je to ideálne miesto na usporiadanie takejto akcie.



Prírodné, bude to aj pre nás veľká príležitosť na predstavenie možností cestovného ruchu a usporiadávanie veľkých akcií

**Vráťme sa k vašej záľube – k lyžovaniu. Ste dobrý lyžiar, zúčastňovali ste sa medzinárodných pretekov novinárov v lyžovaní, chodievate s rodinou lyžovať do zahraničia. Ako vnímate súčasnú situáciu v lyžiarskych strediskách na Slovensku z hľadiska kvality služieb? Kam by malo smerovať úsilie z hľadiska dobudovania a ďalšieho rozvoja, aby pokles, ktorý sme v uplynulých dvoch zimných sezónach zaznamenali, zastavili a zdvihli úroveň o stupienok vyššie?**

Po skúsenostiach z Európy a Ameriky môžem povedať, že naše lyžiarske strediská potrebujú predovšetkým dobudovať infraštruktúru. Prvé pozitívne kroky sú už urobené – technické zasnežovanie je štandardom, lyžiarske vleky a úprava trati sa skvalitnili, strediská dopĺňajú trendové lanovky, treba ešte skvalitniť doplnkové služby – lyžiarske školy, ski-bary a ďalšie programy na

vyplnenie času po lyžovačke. Domnievam sa, že sme na dobrej ceste, napriek tomu, že sa nikdy nebudeme môcť porovnávať s alpskými krajinami. Mali by sme sa možno orientovať na vybudovanie pozície dominantnej krajiny z krajín V4. Musíme sa znova zamyslieť nad pomerom ceny a kvality služieb, je to jeden z problémov, ktorý sa podpísal pri úbytku klientov. Primárnymi problémami, ktoré sa dotýkajú celého cestovného ruchu, sú kvalitná štátna propagácia, absentujúca dopravná infraštruktúra, chýbajúce letecké spojenie s krajinami východného bloku a pod.

Treba veriť, že pre súčasnú vládu nebude cestovný ruch zasa iba doplnkovou záležitosťou, ktorú si budú jednotlivé ministerstvá pohadzovať medzi sebou. Cestovný ruch je to, čo by malo Slovensko prezentovať, to, čo nám tu zostane, aj keď všetky montážne haly zo Slovenska odídu.

**Ďakujeme za rozhovor.**

Miroslav Grešo

#### ZUSAMMENFASSUNG

*Ein Gespräch mit dem Marketingdirektor der Gesellschaft Tatralandia, die den aufgesuchten Aquapark in Liptovský Mikuláš betreibt, über die Dienstleistungen, die sie bietet, und über die Zusammenarbeit mit den umliegenden Skizentren. Der Aquapark soll der Ort der nächsten internationalen Ausstellung INTERLAVEX 2011 sein.*

#### SUMMARY

*An interview with the marketing director of the Tatralandia company which runs the popular Aquapark in Liptovský Mikuláš about the company's services and cooperation with the neighbouring ski resorts. The aquapark is considered to be the venue of the next international exhibition INTERLAVEX 2011.*

# Z činnosti združenia

## Zasadnutie predstavenstva a dozornej rady

**Dňa 8. júna 2010** sa na svojom pravidelnom zasadnutí zišlo predstavenstvo a dozorná rada ZZ LAVEX, aby prerokovalo otázky prípravy XXXIX. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov a oboznámilo sa s novou legislatívou v oblasti prevádzkovania zariadení osobnej lanovej dopravy. Zasadnutie predstavenstva otvoril a prítomných členov privítal predseda predstavenstva Ing. Ján Gavalier, ktorý po schválení programu rokovania odovzdal slovo riaditeľovi združenia Ing. Miroslavovi Grešovi na vykonanie kontroly plnenia uznesení. K prijatým uzneseniam Miroslav Grešo konštatoval:

**K uzneseniu č. 1/3/2009** týkajúceho sa problematiky zníženia distribučných poplatkov za dojednaný výkon uviedol, že sekretariát združenia opätovne zaslal list na SSE-D Žilina a ÚRSO Bratislava so žiadosťou o stretnutie na prerokovanie predmetnej záležitosti. Súčasne bol spracovaný a zaslaný list zástupcovi Rakúskeho lanovkárskeho zväzu so žiadosťou o informáciu, aký režim dojednávania rezervovaných kapacít a spôsob platby funguje v Rakúsku. O výsledkoch rokovania bude sekretariát združenia informovať svojich členov prostredníctvom internetu.

**K uzneseniu č. 1/1/2010**, ktoré sa týka vymáhania neuhradených platieb za poskytnuté služby,

riaditeľ združenia informoval, že trom najväčším dlžníkom boli zaslané predsudné upomienky, avšak žiadna z dotknutých organizácií na výzvy nereagovala. Predstavenstvo ZZ LAVEX preto rozhodlo o vykonaní osobného stretnutia s majiteľmi, resp. konateľmi dotknutých organizácií, v ktorom sa predmetné problémy prerokujú a dohodnú sa ďalšie kroky na splatenie pohľadávok.

**K uzneseniu č. 2/1/2010** Miroslav Grešo informoval o krokoch, ktoré boli vykonané z dôvodu prerušenia školskej činnosti, pokiaľ ide o školenia pracovníkov lyžiarskej služby. Po posúdení zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchranej službe dvoma nezávislými právnikmi, boli konštatované niektoré nezrovnalosti vo vzťahu k iným právnym predpisom, ktoré upravujú otázky bezpečnosti v lyžiarskych strediskách. Aby opäť mohlo ZZ LAVEX v danej činnosti pokračovať, treba prehodnotiť niektoré právne predpisy, a preto sa vypracuje podnet, ktorý bude zaslaný na Generálnu prokuratúru SR.

V ďalšom bode rokovania predstavenstva sa venovala pozornosť príprave XXXIX. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov. Miroslav Grešo predstavil zámer usporiadať v roku 2011 medzinárodnú výstavu horskej techniky Interlavex v novom zariadení Liptov Aréna pri Liptovskom Mikuláši, a z tohto dôvodu navrhol zorganizovať tohtoročné Dni lanoviek a lyžiarskych vlekov v areáli Aqua Park Tatralandia, kde sa Liptov Aréna nachádza. Otestovali by sa tak niektoré služby v rámci organizačného a technického zabezpečenia budúceho podujatia.

Členovia predstavenstva sa vyjadrili k hlavnej téme odborného seminára, ktorou by mohla byť nová legislatíva v oblasti prevádzkovania lanových dráh, resp. postavenie a smerovanie cestovného ruchu na Slovensku v súvislosti so zmenami na niektorých ministerstvách a konštituovaním novej vlády. Vzhľadom na nízku účasť zástupcov médií na dvoch posledných tlačových konferenciách, riaditeľ združenia vyzval členov predstavenstva na pomoc pri zabezpečení vyššej účasti médií na nasledujúcich podujatiach.

Riaditeľ sekretariátu združenia poskytol aj základnú informáciu o zmenách v legislatíve v oblasti prevádzkovania lanových dráh. V nadväznosti na nový zákon o dráhach a zákon o doprave na dráhach upozornil na účinnosť vyhlášok, ktoré riešia požiadavky na zariadenia lanových dráh, na odbornú, zdravotnú a psychickú spôsobilosť pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosť na lanových dráhach a požiadavky na prevádzkovanie lanových dráh. Vzhľadom na väčší počet zmien, ktoré predmetné vyhlášky priniesli oproti súčasnému stavu, pripraví združenie začiatkom septembra 2010 odborný seminár pre prevádzkovateľov lanových dráh, na ktorom odborní pracovníci ZZ LAVEX a Úradu pre reguláciu železničnej dopravy podajú výklad k jednotlivým ustanoveniam vyhlášok.

V závere rokovania predstavenstva Ján Gavalier poďakoval všetkým členom predstavenstva za aktívnu účasť a zasadnutie ukončil.

M. G.



# Oznamy a informácie

**Vyhláška č. 245/2010 Z. z. o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe**

Dňa 15. júna 2010 nadobudla účinnosť vyhláška o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a doprave na dráhach, ktorá upravuje: podrobnosti o odbornej príprave a o overovaní odbornej spôsobilosti uchádzačov a zamestnancov, ktorí vykonávajú pracovné činnosti pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe, podrobnosti o skúšobnej komisii a o druhu skúšok, požiadavky na odbornú spôsobilosť, zdravotnú spôsobilosť a psychickú spôsobilosť osôb, rozsah a druhy lekárskeho preventívneho prehliadok a psychologických vyšetrení a podrobnosti o získavaní posudkov o zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti.

Odborná spôsobilosť v zmysle tejto vyhlášky sa preukazuje pri riadení prevádzkovania lanovej dráhy, pri riadení a obsluhu lanovej dráhy a pri riadení chodu lanovej dráhy. Podrobnejšie požiadavky na získanie odbornej spôsobilosti stanovuje § 8 vyhlášky. Uvedený paragraf v odseku 4 ukladá tiež požiadavky na doplnenie odbornej spôsobilosti na riadenie chodu v prípade riadenia ďalšieho druhu a typu lanovej dráhy, a to absolvovaním teoretickej prípravy v trvaní minimálne 16 hodín, výcvikom na riadenie chodu v trvaní minimálne 60 hodín a vykonaním skúšky.

Obsahové zameranie odbornej prípravy na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na riadenie a obsluhu lanovej dráhy a riadenie chodu lanovej dráhy musí byť minimálne v rozsahu: prevádzkový predpis podľa typu lanovej dráhy, pokyny pre obsluhu, údržbu a skúšky určeného typu lanovej dráhy, prepravný poriadok lanovej dráhy, cestovný poriadok, informačné systémy, poskytovanie prvej pomoci, technické vyhotovenie lanových dráh, ochrana životného prostredia pri prevádzke lanových dráh, technické normy, predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, všeobecne záväzné právne predpisy z oblasti prevádzkovania dráhy a dopravy na dráhe.

Požiadavky na zdravotnú spôsobilosť a psychickú spôsobilosť sa vzťahujú na osoby, ktoré vykonávajú pracovné činnosti, ktorými sa zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje doprava na dráhe, rozsah a druhy lekárskeho preventívneho prehliadok a psychologických vyšetrení upravuje § 11 a § 12 vyhlášky.

M. G.

**Predám použité, ale funkčné náhradné dielce na SPV Kässbohrer PB-200**

info: Július Gánoczy,  
tel. 0905 592 191

## Zlikvidujú poplatky za elektrickú energiu lyžiarske strediská?

**P**ri našej návšteve strediska Remata, kde sme robili rozhovor s Petrom Moravčíkom do rubriky Lanovkári, ako ich nepoznáme, využili sme aj prítomnosť riaditeľa spoločnosti SKI TMG Remata JOZEFA MIŠTINU a porozprávali sme sa s ním o probléme, ktorý, žiaľ, netrápi len stredisko Remata, ale aj ďalšie strediská na Slovensku. Problémom sú poplatky za elektrickú energiu.

### Ako ovplyvňuje súčasná situácia a platby za elektrickú energiu lyžiarske stredisko pre telesne postihnuté deti a športovcov na Remate?

Súčasná situácia je katastrofálna, je to pre nás úplne likvidačné a určite nielen pre nás. Treba to vidieť celkovo. Jednou vecou je hanba, ak je likvidačne ohrozené stredisko pre telesne postihnutých športovcov a mládež, ktoré je jediné tohto druhu na Slovensku, druhou vecou je touto situáciou ohrozenie aj ostatných stredísk.

Naše stredisko je celoročné, v zime určené pre lyžiarov a snoubordistov, všetko začiatočníkov. Postihnuté deti učíme lyžovať, pretože veľmi dobre vieme, že ak sú na tom dobre kondične, fyzicky, zlepšuje sa aj ich psychika - týchto mladých ľudí vlastne pomáhame zachraňovať. Treba si uvedomiť, že ak má niekto v rodine postihnuté dieťa, je postihnutá celá rodina. Keď niekto stráca chuť do života, pretože prišiel o ruku alebo nohu a my ho naučíme športovať, víťaziť, začne sa učiť bojovať so životom. Často sú potom tieto deti psychicky silnejšie ako mnohé zdravé deti.

Na Slovensku máme len jedno takéto stredisko, ktoré vlastne sponzorujeme my - SKI TMG Remata. Chodí sem mládež z celého Slovenska, chodia sem deti z ústavu na Mokrohájskej v Bratislave, v lete šachisti, lukostrelci, cyklisti, pripravujú sa tu na paralympiádu a iné preteky pre telesne postihnutých. A teraz na nás prišla pohroma v podobe platieb za elektrickú energiu. Z množstva, ktoré odoberieme v zime v mesiacoch december, január, február a marec, musíme v ostatných ôsmich mesiacoch platiť 20 %.

Neviem, ako by som to mohol skutočne nazvať - je to vypalníctvo alebo okrádanie? Toľko, koľko odoberieme energie v zime, musíme 20 % zaplatiť aj v lete. Každý mesiac za jar, leto, jeseň, aby sme mohli v zime začať.

### Aká bola situácia s odberom a platbami za energiu doteraz?

Doteraz to tiež nebolo ružové, pretože sme museli napláňovať odber elektriny a uzavrieť zmluvu. Ak



Jozef Miština, riaditeľ spoločnosti SKI TMG Remata

napríklad nenapadol sneh, ako tomu bolo v tomto roku v stredisku Poruba, kde nemáme technické zasnežovanie a stredisko sme neprevádzkovali, museli sme za objednanú, ale neodobranú energiu zaplatiť spolu s pokutou. Nemôžeme predsa dopredu vedieť, či napadne sneh, kedy bude mznúť, aby sme vedeli napláňovať spotrebu. Chceli sme to riešiť aj prostredníctvom Ministerstva hospodárstva SR, ale naše požiadavky zamietli. Odporučili nám zarať tieto náklady do ceny lístkov. Nie je však možné, aby denný lístok na Remate stal v prepočte tisíc korún. Už teraz rodiny nemajú na to, aby ich deti mohli ísť častejšie lyžovať a čo potom, keby lístok stál tisíc korún!

Je tu aj druhá stránka - nezamestnanosť. Veď prevádzka strediska pomáha riešiť nezamestnanosť, dáva ľuďom prácu. Tu v Remate zamestnávame aj ľudí s telesným postihnutím. Vyškolili sme ich, sú to dobrí pracovníci a sú radi, že túto prácu môžu vykonávať. Prácou u nás týchto ľudí trochu rehabilitujeme. Teraz to však bude radikálny problém. Nikto si neuvedomuje, že keď stredisko zatvoríme, prídu o prácu vlekári, čaty pri zasnežovaní tratí, pracovníci SPV, v pokladni a ďalšie sily, ktoré pracujú pri ubytovaní a stravovaní atď. Stále nevieme, aký to bude mať dopad, čo máme robiť. Máme stredisko pre postihnutých ďalej budovať, hoci už ho nevieme ekonomicky udržať?

Je to celoslovenský problém - je to proti cestovnému ruchu a proti zdravému rozumu! Keď sa robila táto úprava, vraj sme sa mali k tomu do určitej lehoty vyjadriť. Ale nikde to nebolo zverejnené, nikoho neupozornili, takže nikto na to nemohol reagovať. A tak je úprava v platnosti. Rozhodnutie vydali 30. 11. 2009 pod č. 0014/2010/E pod bodom 3702-2009.

### Čo by sa podľa vášho názoru malo na Slovensku udiť?

Myslím si, že by sa malo okamžite zvolať celoslovenské zasadnutie prevádzkovateľov stredísk, napríklad prostredníctvom ZZ LAVEX. Všetci by sa mali stretnúť a dohodnúť ďalšie kroky. Keď môžu štrajkovať kamionisti, mohli by sme sa spojiť, neplatiť a dohodnúť sa, čo ďalej. Bolo by potrebné informovať o tom médiá, požiadať ich, aby o tom písali, informovali, pretože široká verejnosť o tom vôbec nevie.

Ján Hulla



## Prezentačný deň spoločnosti

**sitour**

**A** j keď je zimná sezóna 2009/2010 už nejaký mesiac za nami, opäť sme sa k nej na pár hodín mohli vrátiť. Stalo sa tak na tradičnom prezentačnom dni Sitour, ktorý sa konal 1. júna 2010 už deviaty raz.

Miestom stretnutia prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk so zástupcami spoločnosti Sitour bolo už tretí raz lyžiarske stredisko Snowland Valčianska dolina.

Prezentačný deň otvoril konateľ spoločnosti Ing. Ladislav Jurdík, ktorý privítal štyridsať zástupcov lyžiarskych stredísk, zástupcov Slovenskej televízie a ďalších pozvaných hostí.

Programom prezentačného dňa bolo vyhodnotenie zimnej sezóny 2009/2010 z pohľadu informačného portálu [www.holidayinfo.sk](http://www.holidayinfo.sk), štatistiky návštevnosti, spolupráca s lyžiarskymi strediskami a s médiami, súčasne sa prezentovali novinky týkajúce sa produktov Sitour, Živá panoráma, informačný a rezervčný systém Deskline, Gastekarte a elektronické informátory. Boli to teda všetky produkty smerujúce k podpore zimného cestovného ruchu na Slovensku, o ktorých sa aj firma Sitour už od začiatku svojej pôsobnosti snaží. V prípade Živej panorámy vyhradili čas zástupcom Slovenskej televízie, ktorí prítomných oboznámili so sledovanosťou relácie a diváckych ohlasoch.

Záver patril tretej etape projektu Kategorizácia lyžiarskych stredísk na Slovensku, o ktorej informoval Miroslav Grešo. Po diskusii sa pozvaní hostia presunuli na spoločný obed s neformálnou atmosférou.



Účastníci prezentačného dňa



Miroslav Grešo informoval o tretej etape kategorizácie

## Z kroniky lanovkárov

Medzi päťdesiatnikov patria už aj

### Július Gánoczy



Július Gánoczy sa narodil 16. augusta 1960 v Čadci. Po absolvovaní ZŠ študoval na SPŠ stavebnej v Žiline, kde štúdium dokončil v roku 1979. Už počas štúdiá na strednej škole sa brigádnicke zúčastňoval na budovaní a prevádzke lyžiarskych vlekov v stredisku Veľká Rača. Po ukončení ZVS začal pracovať ako investičný technik na OSCR v Čadci, kde mal na starosti prípravu a realizáciu – výstavbu rôznych zariadení cestovného ruchu v okrese Čadca. Od roku 1985 sa naplno začal venovať výstavbe celkom nového centra Lalíky v stredisku Veľká Rača. Tu sa do roku 1991 vybuďovala v tom čase najdlhšia sedačková lanovka TS-2 výrobcu Tatrapoma Kežmarok. K lanovke bol súčasne postavený aj objekt vybavenosti, ktorý sa neskôr zmenil na Penzión Lalíky. Spoločne s týmito hlavnými objektmi pribudol aj rad ďalších súvisiacich stavieb – parkoviská, prístupová cesta, kanalizácia, vodovod, VN a NN prípojky. Po dobudovaní strediska a po zmene politických pomerov sa stal vedúcim celého strediska CR Oščadnica – Veľká Rača. Túto funkciu zastával až do roku 1999, kedy na znak nesúhlasu s plánovanou privatizáciou strediska zo svojho postu odišiel.

V tom čase začal súkromne podnikáť v oblasti stavebníctva a cestovného ruchu. Sedem rokov prevádzkoval Penzión Lalíky a v roku 2000 s niekoľkými spoločníkmi začal budovať nové stredisko Športcentrum v centre obce Oščadnica. V súčasnosti je jediným vlastníkom tohto strediska, v ktorom sú dva lyžiarske vleky, technické zariadenie, večerná osvetlená zjazdovka, požičovňa výstroja. V rokoch 2005 – 2006 v stredisku postavil úplne nový penzión so 40 lôžkami, reštauráciou a ostatnými doplnkovými službami (bazén, sauna, vírivka, herňa, školiaca miestnosť a pod.).

V súčasnosti sa plne venuje prevádzke lyžiarskeho strediska Športcentrum a svojho penziónu Gájuz-family. Počas pôsobenia v stredisku cestovného ruchu Veľká Rača Julko Gánoczy veľmi aktívne spolupracoval so združením lanoviek a vlekov. V rokoch 1995 – 98 bol členom dozornej rady združenia a v roku 1998 bol opätovne zvolený do predstavenstva ZZ LAVEX, v ktorom pôsobil do roku 2001.

Ku krásnemu životnému jubileu v mene predstavenstva a pracovníkov združenia prajeme Julkovi Gánoczymu veľa zdravia, rodinnej pohody a ešte veľa síl pri ďalšom rozvoji cestovného ruchu na Ky-suciach.

### Ing. Ladislav Jurdík



Ladislav Jurdík, osobnosť, ktorá je dobre známa všetkým, čo pôsobia v cestovnom ruchu na Slovensku, prirodzene, najmä v lyžiarskych a turistických strediskách a aqua-areáloch, oslávil v auguste významné životné jubileum. Pripomeňme si pri tejto príležitosti niektoré body z jeho životopisu.

Narodil sa 14. augusta 1960 v Považskej Bystrici. Po ukončení strednej školy začal v roku 1979 pracovať v oblasti cestovného ruchu, a to v Okresnej správe cestovného ruchu Považská Bystrica. Od roku 1984 bol už pracovníkom ZZ LAVEX a súčasne si externým štúdiom dopĺňal vzdelanie na Ekonomickej fakulte, odbor cestovného ruchu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktoré úspešne ukončil v roku 1989.

V roku 1990 založil úspešnú firmu Sitour, so zameraním na reklamu v cestovnom ruchu a informačné systémy. Popri vedení spoločnosti sa aktívne, ako člen predstavenstva ZZ LAVEX, podieľal na práci združenia, medziiným na zavedení a realizácii projektu Kategorizácia lyžiarskych stredísk na Slovensku, zavedení informačných systémov do lyžiarskych stredísk ako panoramatické mapy, hodinové informačné rámy a pod. Jeho pričinením a dlhodobou snahou o pozitívnu prezentáciu a podporu stredísk cestovného ruchu sa prostredníctvom internetu a relácie STV Živá panoráma od roku 1998, pri ktorej zrode stála spoločnosť Sitour pod vedením Ladislava Jurdika, zvýšila informovanosť o našich strediskách.

Napriek náročnej práci a plnému vyťaženiu, snaží sa nájsť si chvíľku aj na svoje záľuby, najmä na lyžovanie, plávanie a chov nemeckej dogy.

Nášmu jubilantovi Láďovi, ako ho všetci priatelia nazývajú, v mene predstavenstva a pracovníkov ZZ LAVEX prajeme veľa zdravia, úspechov v práci v prospech rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, dobrej pohody v rodinnom a osobnom živote. Sme presvedčení, že sa k tejto gratulácii určite úprimne pripájajú aj početní pracovníci lyžiarskych a turistických stredísk.





# Ako ďalej v zimnom cestovnom ruchu na Slovensku

## Úvaha

**N**a napísanie tohto článku ma inšpiroval vývoj v cestovnom ruchu na Slovensku v posledných rokoch, predovšetkým v zimnom cestovnom ruchu, rôzne názory odborníkov na príčiny existujúceho nepriaznivého vývoja i na ďalšie smerovanie zimného cestovného ruchu.

Cieľom úvahy nie je predložiť podrobnú analýzu doterajšieho vývoja zimného cestovného ruchu, ani predložiť zaručený recept ako podporiť jeho rozvoj. Ide o hlbšie zamyslenie sa nad širokou škálou faktorov, ktoré jeho rozvoj ovplyvňujú a vytvorenie platformy pre odbornú diskusiu o možnostiach pozdvihnutia jeho úrovne. Treba si uvedomiť komplexnosť a zložitosť väzieb, ktoré v zimnom cestovnom ruchu existujú. Názory, resp. návrhy v tejto úvaha, sú subjektívne, s ktorými možno súhlasiť alebo nesúhlasiť, prípadne s nimi polemizovať. Vychádzam pritom z mojich poznatkov z teórie cestovného ruchu, poznatkov z praxe a diskusie so zástupcami subjektov cestovného ruchu pôsobiacich v tejto oblasti.

Začnem problémami, ktoré sa najčastejšie objavujú na verejnosti i medzi odborníkmi cestovného ruchu. Jedným z nich je tvrdenie, že štát nedostatočne podporuje cestovný ruch. Nie je cieľom úvahy dať konkrétnu odpoveď áno alebo nie, ale podnet na zamyslenie. Preto radšej položiť otázky: Podporuje štát dostatočne iné odvetvia (kultúru, zdravotníctvo, školstvo, poľnohospodárstvo)? Ich predstavitelia by dali zrejme tú istú odpoveď, akú máte pripravenú a týka sa cestovného ruchu. Otázka druhá: Aké konkrétne opatrenia štátu by pomohli rozvoju cestovného ruchu? V praxi som sa najčastejšie stretol s týmito návrhmi: znížiť dane z príjmu, znížiť odvody, znížiť DPH a pod. To je len jedna strana rovnice. Štát na druhej strane musí plniť svoje základné úlohy a funkcie (zabezpečiť dôchodky, podpory v nezamestnanosti, financovať zdravotníctvo, školstvo atď.) Ak sa znížia dane a odvody, čím sa nahradia chýbajúce zdroje v štátnom rozpočte? Možno súhlasiť s tvrdením, že štát často nehospodári efektívne, korupcia a rozkrádanie ukrajújú z disponibilných zdrojov. Obávam sa, že keby niekto exaktne vyčíslil tieto straty a prijali by sa opatrenia na ich zamedzenie, nepokrylo by to deficit štátneho rozpočtu vyplývajúceho z nižších daní a odvodov. Svedčí o tom situácia v mnohých vyspelých krajinách Európy, kde miera korupcie a rozkrádania nie je taká ako na Slovensku. Táto cesta teda nie je asi celkom sľudná a treba hľadať iné formy podpory cestovného ruchu. Je potrebné, aby subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu sami iniciatívne a, najmä, koordinovane predkladali reálne návrhy opatrení podložené exaktnými prepočtami a argumentmi. Tieto návrhy treba prerokovať so zástupcami politických strán zastúpených v parlamente o ich

politickej podpore (lobbing). Treba byť realistami. Bez politickej podpory aj tie najlepšie navrhované opatrenia zostanú len na papieri.

Čo v tejto situácii majú robiť subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu? V jednom odbornom článku ma zaujali všeobecné odporúčania pre manažérov, platné v plnej miere aj pre manažérov v cestovnom ruchu pri riešení problémov:

- Mysli ekonomicky.

- Buď realista.

- Používaj okrem teoretických vedomostí aj zdravý sedliacky rozum.

- Pozorne sa dívaj okolo seba a počúvaj aj iných. K tomu by som pridal aj svoje overené životné skúsenosti: Pomôž si človeče, aj Pán Boh ti pomôže! Žiť a prežiť treba aj podnikom v cestovnom ruchu, aj keď podmienky podnikania nie sú vždy ideálne. Nestačí sa spoliehať na to, že nám niekto bude stále pomáhať, a to najmä nie hneď a vtedy, keď najviac potrebujeme.

Prejdime teraz od všeobecných úvah a odporúčaní ku konkrétnym opatreniam, ktoré môžu realizovať podnikateľské subjekty v cestovnom ruchu. Ide predovšetkým o tieto opatrenia:

a) Hľadať rezervy v znižovaní nákladov.

b) Hľadať rezervy v zvyšovaní príjmov.

c) Iniciovat ponúkaný produkt.

d) Zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb.

e) Vzájomne spolupracovať.

Niektorí môžu namietat, že je to len teória, iný zase povie, že je to samozrejmé a že to, pochopiteľne, vie. A znova sa môžeme spýtať - keď je to taká samozrejmá, o ktorej všetci vieme, prečo obdivujeme mnohé zimné strediská v alpských krajinách? Napriek problémom, ktoré majú aj oni, to funguje omnoho lepšie. Vymyslíme azda nejakú inú, tretiu cestu v cestovnom ruchu?

### Rezervy v znižovaní nákladov

Očakávať, že náklady budú v budúcnosti klesať, je nereálne, skôr možno očakávať ich rast. Zamerať sa treba v prvom rade na optimalizáciu nákladov, ktoré tvoria najvyššie položky (zrejme sú to náklady na energie, osobné náklady a odpisy). Príklady: osobné náklady = automatizácia niektorých činností (zasnežovanie, kontrola cestovných lístkov a pod.); náklady na energiu = energetický manažment, výber energeticky únosných systémov (zasnežovanie, OHDZ atď.); odpisy = efektívne obstarávanie zariadení, voľbu vhodného systému financovania ich obstarávania (dotácie, úvery, leasing, fakturing a pod.).

### Rezervy v zvyšovaní príjmov

Dosahované príjmy závisia od výšky cien za poskytované služby a počtu účastníkov cestovného ruchu. Z toho vyplýva, že snahu prevádzkovateľov zariadení cestovného ruchu treba orientovať na tvorbu optimálnej cenovej politiky a získavanie čo najväčšieho počtu návštevníkov. Pritom existu-

je relatívna závislosť medzi úrovňou cien služieb a počtom návštevníkov. Prečo relatívna? Pretože najlacnejšie zimné strediská cestovného ruchu vôbec nepraskajú vo švíkoch. Naopak, tzv. drahšie strediská majú návštevníkov často v pomere ku kapacite viac (majú vyššie využitie). Prečo je tomu tak? Spôsobujú to faktory ako kvalita poskytovaných služieb a uplatňovanie efektívneho marketingu (najmä dostatok informácií o ponuke, imidž strediska a pod.). S marketingom súvisí aj cenová politika v strediskách. Ceny a ich výška patria vo verejnosti azda k najdiskutovanejším témam. Laická verejnosť kritizuje prevádzkovateľov zariadení cestovného ruchu (predovšetkým lanoviek a vlekov), že ceny služieb sú vysoké. Prevádzkovatelia sa bránia tým, že poskytovanie kvalitných služieb stojí značné prostriedky (výstavba a prevádzka OHDZ, technického zasněžovania, zjazdových tratí a pod.). Kto z nich má pravdu?

Podľa môjho názoru ceny nie sú príliš vysoké, len je nedostatočná kúpyschopnosť obyvateľstva Slovenska, ovplyvnená výškou priemerného príjmu na jedného obyvateľa. Okrem toho, väčšina technického vybavenia zimných stredísk sa nakupuje za ceny určené na svetovom trhu, ani ceny energií u nás nie sú nižšie ako v zahraničí. Preto východiskom a predpokladom ďalšieho rozvoja cestovného ruchu na Slovensku všeobecne je rast priemerných príjmov obyvateľstva podmienený hospodárskym rastom.

Zvýšiť príjmy možno aj zvyšovaním počtu návštevníkov. Okrem už uvedených opatrení (cenová politika, marketing a pod.) sú tu aj ďalšie možnosti. Je potrebné posilniť podiel návštevníkov v segmente detí a mládeže a seniori.

Deti a mládež treba podporovať v ich záujme o lyžovanie, pretože ak sa už v detstvom veku naučia lyžovať, v neskoršom veku pritiaľnu na svahy aj členov svojej rodiny. Podpora lyžovania detí a mládeže by sa mala realizovať nielen poskytovaním výrazných zliav pre školské výcvikové kurzy, ale aj podporou rozvoja malých zimných stredísk v obciach, pretože takto sa rozširuje potenciál budúcich návštevníkov ostatných veľkých a dobre vybavených stredísk.

V segmente seniorov sa očakáva neskorší odchod do dôchodku, čo sa pozitívne prejaví v ich príjmoch. Je to otázka cenovej politiky, akú budú prevádzkovatelia zariadení cestovného ruchu uplatňovať vo vzťahu k tomuto potenciálne rastúcemu segmentu.

Návštevnosť zimných stredísk cestovného ruchu by výrazne mohlo ovplyvniť aj zavedenie tak dlho pripravovaných rekreačných poukážok Ministerstvom hospodárstva SR.

Vyššiu návštevnosť zimných stredísk cestovného ruchu podstatnou mierou ovplyvňuje aj ich dopravná dostupnosť. Skvalitňovaním dopravnej infraštruktúry (letiská, diaľnice, rýchlostné želez-



ničné trate) sa vytvárajú predpoklady pre vyššiu návštevnosť zimných stredísk cestovného ruchu nielen zo zahraničia, ale aj v rámci Slovenska. Dobrá dopravná dostupnosť našich zimných stredísk môže byť jednou z konkurenčných výhod pre návštevníkov z okolitých štátov oproti iným zimným strediskám.

Ďalšou možnosťou zvyšovania príjmov (aj návštevnosti) je predĺženie sezóny (najmä v zime) a lepšie využitie zariadení cestovného ruchu (lanoviek v dvojsezónnych strediskách v letnej sezóne). Pokiaľ ide o predĺženie zimnej sezóny, v súčasnosti sa tento problém rieši najmä budovaním technického zasnežovania. Problémom sú však vysoké investičné a prevádzkové náklady a s tým súvisiaci dlhá návratnosť investícií. Treba si položiť otázku, do akej výšky treba investovať do technického zasnežovania, aby sa vrátili vložené prostriedky zvýšením príjmu od návštevníkov kvôli predĺženiu sezóny? Iným, oveľa vážnejším problémom technického zasnežovania je, že ani toto opatrenie za určitých klimatických podmienok nezaručí predĺženie zimnej sezóny. Ktovie, možno sa v určitých lokalitách vrátíme do 70. – 80. rokov minulého storočia a znovu začneme budovať zjazdovky pokryté špeciálnou plastickou hmotou (samozrejme, na vyššej kvalitatívnej úrovni ako predchádzajúce). Teoreticky si viem predstaviť budovanie zjazdoviek pokrytých špeciálnou fóliou na vyrovnanie nerovností, na ktorú sa naniesie vrstva technického snehu oveľa menšej hrúbky ako pri bežnom zasnežovaní. Veď dnes je možné vyrábať technický sneh aj pri plusových teplotách.

### Inovácia produktov cestovného ruchu a kvalita poskytovaných služieb

Nároky návštevníkov zimných stredísk cestovného ruchu ustavične rastú. Už len samotné lyžovanie nestačí. Návštevníci očakávajú od zimných stredísk stále niečo nové, inovované (nové alebo zdokonalené produkty). Konkurencia prichádza s novými produktmi, ktoré majú pritiahnúť nových návštevníkov a udržať si existujúcich. Návštevníci aj vďaka moderným informačno-komunikačným technológiám sú oboznámení s ponukou zimných stredísk cestovného ruchu prakticky na celom svete a môžu ich porovnávať.

Okrem inovácie produktov je zvlášť dôležitá kvalita poskytovaných služieb. Výskumy na celom svete potvrdzujú rastúci trend požiadaviek na kvalitu, a to nielen v cestovnom ruchu. Návštevníci sú čoraz viac ochotní zaplatiť vyššiu cenu, alebo precestovať väčšiu vzdialenosť za kvalitnejšími službami. Príkladom môžu byť zjazdy slovenských občanov do alpských zimných stredísk Rakúska, Talianska a Francúzska.

### Vzájomná spolupráca subjektov cestovného ruchu

Cestovný ruch je odkázaný na spoluprácu! Nie je cieľom tejto úvahy analyzovať, prečo je to tak, ani poukázať na výhody spolupráce. Na to treba oveľa viac priestoru. Otázky vyplývajúce z tejto problematiky preto môžu znieť: Spolpracujú subjekty cestovného ruchu medzi sebou dostatočne? Priniesla spolupráca pozitívne príklady? Treba si tiež uvedomiť, že je nevyhnutná spolupráca subjektov

nielen na miestnej (zimné strediská cestovného ruchu), ale aj na regionálnej úrovni.

Na celoštátnej úrovni je to najmä spolupráca medzi stavovskými organizáciami cestovného ruchu (Zväz hotelov a reštaurácií SR, Slovenská asociácia cestovných kancelárií a agentúr, ZZ LAVEX), ktorá je nevyhnutná napríklad pri predkladaní návrhov opatrení a pripomienok k legislatívnym predpisom týkajúcich sa cestovného ruchu.

Často sa v praxi stretávame s tvrdením: My spolupracujeme, sme predseda členmi takého či onakého združenia. Lenže spolupráca sa nekončí podaním prihlášky a zaplatením členského príspevku. Presvedčili sme sa o tom pri mnohých združeniach cestovného ruchu, ktoré síce vznikli za účelom spolupráce, ale pranie zostalo len v podobe schválených stanov. Je potrebná aktívna účasť každého člena, aby v rámci svojich možností a schopností prispel k dosiahnutiu stanovených cieľov.

Čo dodať na záver? Len konštatovanie - zimný cestovný ruch sa bude vyvíjať tak, ako budeme schopní spoločne vytvoriť podmienky na jeho podporu a rozvoj. Aby sa to podarilo, prajem

všetkým členom ZZ LAVEX a čitateľom tohto časopisu veľa úspechov v tomto úsilí.

Prof. Ing. Peter Patúš, PhD.  
Katedra cestovného ruchu  
a spoločného stravovania  
Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici

### ZUSAMMENFASSUNG

*Der anerkannte Fachmann für Tourismus, Prof. Peter Patúš aus dem Lehrstuhl für Tourismus an der Wirtschaftsfakultät der UMB in Banská Bystrica, spricht über die Lösung der Probleme im Wintertourismus in der Slowakei.*

### SUMMARY

*The renowned tourism expert Prof. Peter Patúš from the Department of Tourism at the Faculty of Economics of the UMB in Banská Bystrica talks about the solution of the problems in winter tourism in Slovakia.*

**TECHMONT** | Helicopter Company

tel./fax: +421 52 772 21 26  
[www.techmont.sk](http://www.techmont.sk)

**Mi-8**  
(nosnosť 3000kg)

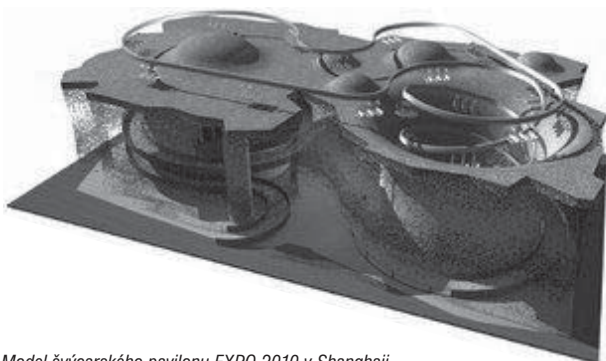
**MD 530F**  
(nosnosť 900 kg)

postavených viac ako 100 lyžiarskych zariadení v SR, ČR, BG, PL, SLO



## BMF Bartholet – Swiss Rides AG : Exkluzivní sedačková dráha na ekonomické a kulturní olympiádě světa EXPO 2010 v Číně

Švýcarská firma Bartholet Maschinenbau AG, Flums - celosvětový dodavatel lanových dopravních zařízení je také aktivně zastoupen na mezinárodní světové výstavě EXPO 2010 konané v Číně, Shanghai. Dceřiná společnost firmy Bartholet, Swiss Rides AG získala a zrealizovala zakázku od švýcarské vlády na sedačkovou dráhu, která vede švýcarským pavilonem.



Model švýcarského pavilonu EXPO 2010 v Shanghai

Dne 1. května 2010 se v Shanghai otevřely brány výstavy EXPO 2010. S více jak 240 zúčastněnými zeměmi a s více jak 70 milióny očekávaných návštěvníků bude tato celosvětová přehlídka zemí do konce října největší světovou výstavou všech dob. V národních pavilonech je návštěvníkům přiblíženo hlavní téma „Lepší město – lepší život“. V rámci podtéma „Interakce města a venkova“ se na 4 000 m<sup>2</sup> prezentuje Švýcarsko. Největším lákadlem švýcarského pavilonu je bezpochyby Chair Ride (vyhlídková jízda sedačkovou dráhou) firmy Swiss Rides AG ze skupiny Bartholet Maschinenbau AG.



Dvojice šestisedaček obsazených návštěvníky švýcarského pavilonu EXPO 2010 stoupají ve spirále na střechu pavilonu, která znázorňuje švýcarskou krajinu

Návštěvníci čekají až tři hodiny na jízdu sedačkovou dráhou, čekání se jim však vyplatí. 330 m dlouhá sedačková dráha vyveze návštěvníky během téměř pětiminutové jízdy spirálou ven z městského prostředí na zatravněnou střechu pavilonu.

Technicky řečeno je Chair Ride kombinací sedačkové dráhy a jednokolejné dráhy. Projekt byl optimalizován tak, aby vzniklo realizovatelné řešení, které bude reprezentovat tradiční sedačkovou dráhu. Firma Bartholet Maschinenbau AG podpořila tento projekt výrobně-technickými zkušenostmi se stavbou lanových drah, zatímco firma Swiss Rides AG nechala vyniknout požadavky na moderní a atraktivní design.

Zařízení se skládá z 10 vozů, každý vůz je složen ze dvou šestisedaček. Vozy disponují vlastním elektrickým pohonem, který je napájen elektrickou energií pomocí sběrnice. V provozu se systém téměř neodlišuje od klasické sedačkové lanové dráhy. Nástup a výstup pasažérů probíhá pomalou jízdou ve stanici, na trase dosahují páry šestisedaček obvyklou rychlost sedačkových lanových drah 1,7 m/s. Komfort vozů je doplněn střešou, která plní funkci ochrany před sluncem či deštěm a světla integrovaná ve střeše zpříjemňují jízdu dráhy, která je provozována až do pozdních večerních hodin.

Technická specifikace	Sedačková dráha, Shanghai
Délka dráhy	330 m
Délka stanice	24,7 m
Převýšení	17,5 m
Stoupání	15°
Převážná kapacita	1 500 osob/h
Počet vozů	10
Kapacita vozu	12 osob (2 x 6 osob)
Rychlost na trase	1,7 m/s
Rychlost ve stanici	0,3 m/s
Doba jízdy na trase	270 s
Doba nástupu a výstupu	82 s
Interval mezi vozy	28,2 s
El. příkon vozu	15 kW

U tohoto prestižního projektu byla optimálně použita součinnost mezi stavbou lanové dráhy a stavbou zařízení pro zábavné parky a působivě ukazuje flexibilitu a schopnost inovace firmy Bartholet Maschinenbau AG.



Moderní design šestisedačky zajišťuje maximální pohodlí a komfort návštěvníků dráhy



Kyvadlové lanové dráhy

Odpojitelné systémy  
(sedačkové, kabinkové lanové dráhy)



Skupinové lanové dráhy

Lyžařské vleky

Pozemní lanové dráhy



Speciální lanové dráhy

Systémy s pevným uchycením  
(sedačkové, kabinkové lanové dráhy)



Již téměř 50let firma **Bartholet Maschinenbau AG** - Lanové dráhy Flums, realizuje a instaluje lanové a speciální dráhy všeho druhu po celém světě včetně zajištění servisu.

Vsaďte na švýcarské know-how, CE-shodu a spolehlivost!



Bartholet Maschinenbau AG  
Lochriet  
CH-8890 Flums  
Switzerland

tel +41-81 720 10 60  
fax +41-81 720 10 61  
admin@bmf-ag.ch  
www.bmf-ag.ch

Systém řízení jakosti  
ISO 9001

## VOZIT LIDI JE NAŠIM POSLANÍM



S vláčky  
Tschu-Tschu  
bude Vaše cesta  
báječným zážitkem

**ROAD TRAINS  
TSCHUTSCHU**



K PROHLÍDCE PŘÍRODNÍCH KRÁS, PRO ZÁBAVNÍ PARKY A MĚSTSKÁ CENTRA



Road Trains Tschu-Tschu GmbH  
info@tschu-tschu.com  
www.tschu-tschu.com  
Člen skupiny BMF Švýcarsko

MICHÁLEK s.r.o.  
Čáslavská 52  
CZ - 537 01 Chrudim IV  
Tel.: +420 469 365 151  
Fax: +420 469 365 112  
E-Mail: m.cvrckova@michaleksro.cz



# Lanovkári, ako ich nepoznáme

**D**nes sme sa za naším lanovkárom vybrali do strediska SKI TMG Remata. Chceme čitateľom predstaviť človeka, ktorý sa nepriaznivému osudu nepoddal, ba možno povedať, že prekonal sám seba. Svojou pevnou vôľou sa zapojil nielen do práce v lyžiarskom stredisku, stal sa aj významným športovcom – reprezentantom Slovenska vo volejbale telesne postihnutých. Je ním PETER MORAVČÍK, vedúci lyžiarskeho strediska.

## Predstavenie by sme mohli začať udalosťou, ktorá ovplyvnila celý váš život. Čo a kedy sa vám stalo?

Pracoval som ako baník v Handlovských uhľových baniach. V auguste 1991 som mal pracovný úraz – trieštivú zlomeninu nohy, ktorá sa dostala do takeého stavu, že nastala otrava krvi a po týždni mi museli amputovať 24 cm ľavej nohy. To sa stalo 30. augusta 1991.

Po takejto udalosti sa človeku podstatne zmení celý život. Ja som sa zo všetkých síl snažil vrátiť sa čo najskôr do normálneho života. Mal som rozostavaný dom, ženu, dve malé deti – to je situácia, v ktorej sa človek buď opustí a zapadne do prachu, alebo sa popasuje s tým, čo mu osud pripravil.

Podarilo sa mi dostať sa k ľuďom, ktorí sa venovali športu pre telesne postihnutých. Do roka a do dňa som sa dostal na paralympiádu do Barcelony ako reprezentant vo volejbale, vtedy ešte v drese Česko-Slovenska. Získali sme bronzovú medailu, a tak sa začala celá moja športová činnosť, kto-

rá trvá až do dnešných dní. Už osemnásť rokov reprezentujem Slovensko vo volejbale telesne postihnutých. Zúčastnil som sa mnohých významných športových podujatí, v ktorých sme dosiahli úspech. V roku 1996 sa konala paralympiáda v Atlante (USA), kde sme obsadili druhé miesto a získali sme striebornú medailu, v roku 2000 to bola paralympiáda v Sydney, tam sme obsadili tretie miesto. Po paralympiáde v Sydney medzinárodný výbor vyradil z paralympijských hier volejbal, odvtedy sa konajú len majstrovstvá sveta a svetový pohár vo volejbale telesne postihnutých. Za ten čas sme získali tri razy víťazstvo vo svetovom pohári a dva razy sme sa stali majstrami sveta.

## Keďže sme v lyžiarskom stredisku, nedá sa obísť otázka, či ste sa niekedy popri volejbale venovali aj lyžovaniu?

V roku 1993, keď som sa dostal medzi ľudí, ktorí sa venovali športu telesne postihnutých, určitý čas som sa venoval aj lyžovaniu. Zúčastnil som sa viacerých pretekov v lyžovaní telesne postihnutých ako Slovenský pohár, zúčastnil som sa aj na Európskom pohári, majstrovstvách Slovenska a pod. V roku 1994 sa mi podarilo vyhrať medzinárodné preteky v Poľsku v super-G. Bol som aj majstrom Čiech v obrovskom slalome a dva razy druhý na Majstrovstvách Slovenska v slalome telesne postihnutých.

Potom prišlo k určitým reformám aj pokiaľ ide o hodnotenie športu telesne postihnutých, kedy sa kategórie zlučovali a upravili určitým koeficientom. Vtedy som prestal s pretekárskym lyžovaním.



Peter Moravčík - sústredenie v Turecku pred paralympiádou v Sydney

Volejbalu sa ešte stále venujem, dva razy týždenné trénujem so zdravými volejbalistami v Handlovej. Každý rok mávame jedno medzinárodné podujatie, v minulom roku to bol Svetový pohár v Kambodži, kde sme skončili na druhom mieste. V tomto roku by mali byť majstrovstvá sveta v Amerike.

## Kedy ste začali pracovať v stredisku SKI TMG Remata?

V rokoch 1996 – 1997, keď stredisko bolo ešte SKI Centrum Remata, som tu pracoval ako pokladník. Po zmenách v r. 2001 – 2002, keď prišiel nový majiteľ a vzniklo nové stredisko SKI TMG Remata, tu pracujem vo funkcii vedúceho strediska.

Keď sa stredisko začalo budovať, požiadal som Miroslava Tomana, s ktorým sme spolu vyrastali, aby sa už v projekte rátało s vybudovaním chaty



Náš lanovkár - Peter Moravčík druhý zprava



## Lanovkáři, ako ich nepoznáme



Peter Moravčík v športovom záporení

pre telesne postihnutých. Firma TMG sa s touto myšlienkou stotožnila a chata stojí. Takže stredisko, ktoré vzniklo v roku 2001, bolo založené ako stredisko telesne postihnutých športovcov. Venujeme sa však aj výcviku mládeže. Na rematských svahoch sme odchovali veľa mladých telesne postihnutých športovcov, ktorí dnes reprezentujú

našu krajinu. Na tohtoročnej zimnej paralympiáde získali Jakub Krako a Peta Maržová medaily a obaja začínali s lyžovaním na Remate, kde ich trénoval a driloval Peter Matiaško.

V stredisku v súčasnosti pracujem ako vedúci lyžiarskeho strediska Remata, v zimnom období sa venujeme lyžovaniu, v medzisezónne dobudujeme stredisko, máme tu ubytovacie kapacity a popri-

tom sa snažíme dobudovať aj druhé stredisko Poruba.

**Ďakujeme Petrovi Moravčíkovi za rozhovor a prajeme mu ešte veľa športových i pracovných úspechov.**

Ján Hulla

### ZUSAMMENFASSUNG

*In der Rubrik „Seilbahnarbeiter, wie wir sie nicht kennen“ stellen wir langjährige Seilbahnarbeiter und ihre Hobbys vor. Diesmal ist es der Leiter des Skizentrums Remata Peter Moravčík, der sich auch nach der Amputation eines Teiles des linken Beines dem Skilaufen und Volleyball aktiv widmet. Schon ein Jahr nach der Amputation nahm er an den Paralympischen Spielen in Barcelona teil. Seit 18 Jahren repräsentiert er die Slowakei bei bedeutenden internationalen Veranstaltungen der körperbehinderten Sportler. Im Jahr 1992 war er bei den Paralympischen Spielen in Barcelona, 1996 in Atlanta und 2000 in Sydney dabei, wo er eine silberne und zwei Bronzemedailien gewann. Mehrere Auszeichnungen bekam er auch bei Weltmeisterschaften im Volleyball für Körperbehinderte.*

### SUMMARY

*In the column "Cableway workers as we don't know them", we introduce long-term cableway workers and their hobbies. This time we present the director of the ski resort Remata, Peter Moravčík, who actively devotes himself to skiing and volleyball even after the amputation of a part of his left leg. Already one year after the amputation, he took part in the Paralympic Games in Barcelona. For 18 years, he has represented Slovakia at important international events for physically disabled sportsmen. In 1992, he took part in the Paralympics in Barcelona, in 1996 in Atlanta and in 2000 in Sydney where he won one silver and two bronze medals. He won several prizes also at world championships in volleyball for the disabled.*

# MATRACE

*ochranné*

# FINSO

Vysokoškolákov 4, 010 08 Žilina  
tel : 041/ 76 37 335, Fax : 76 456 24  
0903 548 755, 0915 778 624

## SIETE-OPLOTKY



### ochranné prvky • detský program • ostatné

ochranné matrace  
výstražné oplotky  
ochranné siete  
laminátové tyčky  
značky, transparenty

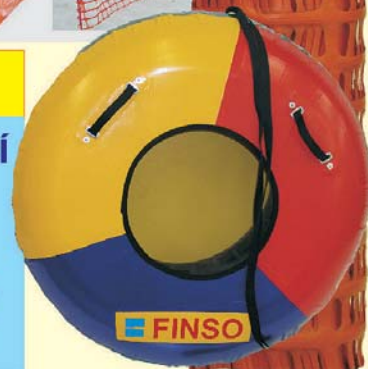


snežné a letné  
klzáky  
detský slalom  
molitanové skladačky



hydroizolácia nádrží  
štartovacie boxy  
krycie plachty  
ochranné návleky

[www.finso.sk](http://www.finso.sk) [finso@finso.sk](mailto:finso@finso.sk)





# Novinky firmy

## Najnovšia generácia priameho pohonu Direct drive

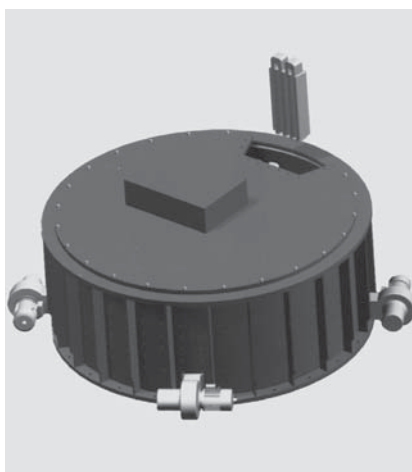
# LEITNER<sup>®</sup>

ropeways

**U**nikátny dodávateľ priamych pohonov bez prevodovky firma Leitner využíva pre lanovky výsledky výskumu a skúsenosti svojej divízie, ktorá vyvíja a vyrába zariadenia pre veterné elektrárne.

Motor Direct drive sa odlišuje od iných pohonov prevádzkovými prednosťami, minimálnymi údržbárskymi nákladmi a najvyššou možnou hladkosťou behu. Poskytuje pevné pripojenie medzi nízkotáčkovým elektrickým motorom a lanáčom, bez akejkoľvek prevodovky. Pohon pozostáva len z troch pohyblivých častí, a to rotora a dvoch ložísk. Pohonné komponenty sa navzájom nedotýkajú a ložiská sú jedinými dielcami, ktoré sú predmetom opotrebovania.

Vysoká prevádzková spoľahlivosť je uskutočnená segmentovou konštrukciou statora, ktorá dovoľuje vysoký stupeň redundancie s konštrukciou motora. V prípade poruchy jedného z ôsmich segmentov, 87,5 % výkonu motora zostáva použiteľných. Dodávka elektrického napätia do Direct drive motorov sa uskutočňuje štyrmi paralelnými konvertormi, čo tiež znamená vysoký stupeň redundancie pri dodávke elektrického napätia.



V prípade poškodenia jedného z konvertorov sa stále dodáva 75 % energie.

Najnovšia generácia Direct drive umožňuje veľkú ústretovosť k zákazníkovi, pretože zdokonalili prístupnosť k opravám. V prípade poškodenia statora môže byť opravený priamo na mieste. Osem segmentov statora pozostáva z troch vinutí. Tých-

to 24 jednotiek motora môže byť nahradených na mieste, priamo na motore, čo zabezpečuje maximálnu spoľahlivosť prevádzky. Oprava Direct drive je oveľa jednoduchšia ako oprava prevodovky. Navyše, prerušenie prevádzky lanovej dráhy nie je potrebné.

## Ďalšie dve lanovky v Kitzbüheli

**V**minulom roku postavila firma Leitner v Kitzbüheli novú 8-miestnu odpojiteľnú lanovku s čalúnenými a vyhrievanými sedačkami. S tichým Direct drive (priamym pohonom) prepravovala lyžiarov na 1 930 m vysoký Pengelstein.

Technické detaily systému presvedčili spoločnosť Bergbahn - Kitzbühel AG, ktorá konštantne expanduje a skvalitňuje svoje lyžiarske prepravné zariadenia, že znovu oslovila firmu Leitner a požaduje konštrukciu a realizáciu dvoch ďalších projektov, a to 10-miestnej kabínkovej lanovky Maierl s vyhrievanými sedadlami. Táto prvá 10-miestna kabínková lanovka nahradí starú 2-miestnu sedačkovú lanovku a vleč. Dĺžkou 2 740 m prekonáva prevýšenie 691 m a prepraví 2 400 os./h. Druhým požadovaným zariadením je kapotovaná 8-miestna odpojiteľná sedačková lanovka Ochsalm, ktorá pri dĺžke trate 1 160 m prepraví 3 300 os./h.





## Schladming, komfort pre náročných hostí

**V** stredisku Schladming realizovala firma Leitner ďalšiu objednávku. Prvú odpojiteľnú 8-miestnu sedačkovú lanovku v provincii Styria uviedli do prevádzky na začiatku zimnej sezóny v Schladmingu.

Vďaka počasiu odolnému čalúneniu, komfortnému sadaniu a takisto systému HCL, čo je vlastne systém pre pohodlné nasadenie pasažierov a osobnému bezpečnostnému systému, ponúka lanovka Marchenwiese maximálny komfort a určite splní najvyššie požiadavky pasažierov.

A to nie je všetko! Prevádzkovateľ Planai – Hochwurzen Bahnen GmbH je veľmi spokojný s týmto novým systémom. To bolo aj dôvodom, že vo februári t. r. sa opäť s dôverou obrátili na firmu Leitner s požiadavkou na konštrukciu na výstavbu novej odpojiteľnej sedačkovej lanovky. Nová lanovka s názvom Mitterhaus, ktorá bude prepravovať pasažierov z budovy v Ernstal do Schladmingu, má nahradiť dva staré vleky.

Lanovka bude vybavená 57 komfortnými zelenými kapotovanými sedačkami. Priestor na nástup na lanovku bol navrhnutý s dizajnom upraveným tak, aby pohyb pasažierov a sedačiek bol vzájomne optimálne koordinovaný. Sedačky prichádzajú rýchlosťou 0,5 m/s, čo dovoľuje pasažierom pokojný a pohodlný nástup na sedačku. Lanovka bude mať dĺžku 1 126 m a prepraví 3 200 os./h.



## Nová pozemná lanovka v Západných Alpách

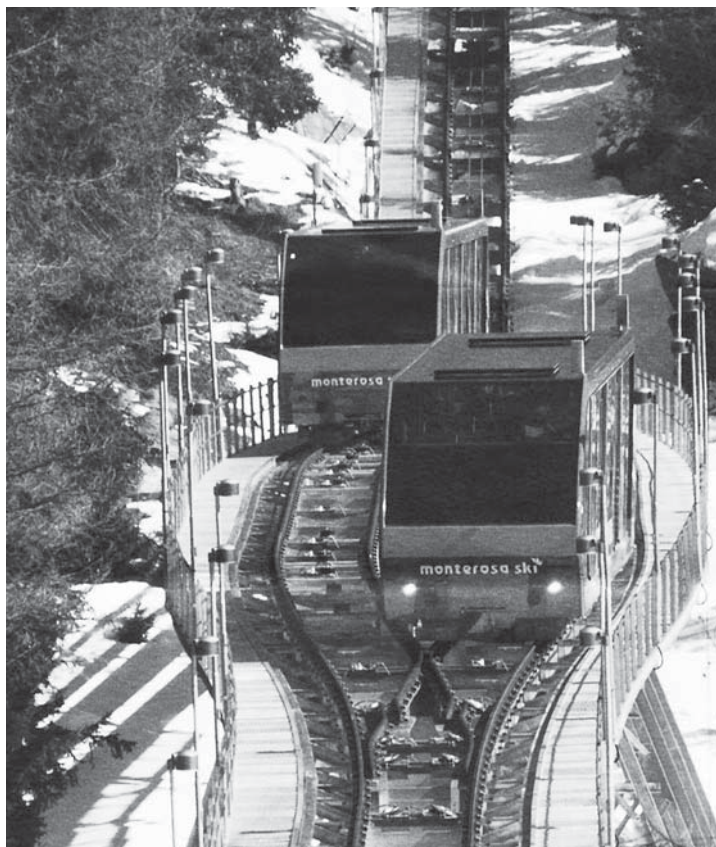
**N** ovú modrú pozemnú lanovku Monterosa Ski uviedli do prevádzky v decembri 2009. V rekordne krátkom čase – päť mesiacov – bola zrealizovaná v Alpe Ciarcerio.

Trasa lanovky vedie od železničnej stanice v mestečku Frachey až do Alpe Ciarcerio. Služí ako druhé spojenie pre bežec-ké trate v tejto oblasti. Lanovka pozostáva z dvoch vozňov. Kapacita jedného vozňa je 110 osôb. Pri dopravnej rýchlosti 7 m/s prepraví na trati dlhej 800 m 1 550 os./h v každom smere.

Za kompletne vyhotovenie tejto lanovej dráhy investor zaplatil 12,3 mil. eur. Je to prvá etapa cieľa – prepojiť Valle d'Ayas s Gressoney Valley.

### Technické údaje

Údolná stanica	1 617 m
Vrcholová stanica	1 981 m
Prevýšenie	364 m
Dĺžka trate	797 m
Počet vozňov	2
Kapacita	1 550 os./h
Rýchlosť prepravy	7 m/s
Výkon	2x450 kW
Priemer lana	32 mm





**Dokončenie zákona z LAVEXinfo č. 2/2010**

(4) Na prijatie uznesenia je potrebná viac ako polovica hlasov prítomných členov. Uznesenie o zásadných otázkach podľa odseku 6 je prijaté, ak za návrh hlasovalo viac ako 60 % všetkých zástupcov obcí a súčasne viac ako 60 % všetkých podnikateľských subjektov.

(5) Až do zvolenia orgánov oblastnej organizácie predseda valnému zhromaždeniu starosta obce, ktorého určili zakladajúci členovia. Predsedajúci otvára, vedie rokovanie, konštatuje uznášaniaschopnosť a ukončuje schôdzu valného zhromaždenia.

(6) Valné zhromaždenie rozhoduje o všetkých zásadných otázkach oblastnej organizácie, najmä

- a) schvaľuje stanov, volebný a rokovací poriadok, ich zmeny a dodatky,
- b) volí a odvoláva predsedu, podpredsedu a ďalších členov predstavenstva, členov a predsedu dozornej rady,
- c) ustanovuje a odvoláva ďalšie orgány, ak to určujú stanov,
- d) schvaľuje zriadenie pracovných komisií,
- e) schvaľuje rozpočet, ročnú účtovnú závierku a výročnú správu o hospodárení a činnosti oblastnej organizácie (ďalej len „výročná správa“),
- f) rozhoduje o rozpustení alebo zrušení oblastnej organizácie alebo o jej zlúčení s inou oblastnou organizáciou,
- g) určuje výšku a lehotu splatnosti členských príspevkov,
- h) schvaľuje zásady hospodárenia s majetkom oblastnej organizácie,
- i) rozhoduje o prevzatí alebo odmietnutí finančných pohľadávok a záväzkov oblastnej organizácie vrátane pôžičiek a úverov,
- j) schvaľuje koncepciu rozvoja cestovného ruchu z hľadiska regionálnych priorít v súlade s koncepciou rozvoja cestovného ruchu Slovenskej republiky a vyššieho územného celku,
- k) schvaľuje ročný plán aktivít,
- l) vymenúva likvidátora.

(7) Fyzická osoba uplatňuje svoje hlasovacie právo osobne alebo prostredníctvom písomne splnomocnenej fyzickej osoby. Právnická osoba uplatňuje svoje hlasovacie právo prostredníctvom osoby, ktorá má oprávnenie na jej zastupovanie. Pri pochybnosti o existencii a rozsahu oprávnenia na zastupovanie musí byť hlasovacie právo uplatnené prostredníctvom písomne splnomocnenej osoby.

**§ 18****Predstavenstvo**

(1) Predstavenstvo je výkonný orgán oblastnej organizácie, ktorý zabezpečuje jej činnosť a fungovanie v období medzi zasadnutiami valného zhromaždenia.

(2) Členmi predstavenstva sú predseda, podpredseda a ďalší členovia zvolení valným zhromaždením, pričom obce a podnikateľské subjekty musia mať v predstavenstve pomerné zastúpenie.

(3) Predstavenstvo rozhoduje o všetkých záležitostiach, ktoré podľa zákona, stanov alebo uznesenia valného zhromaždenia neboli zverené inému orgánu oblastnej organizácie.

(4) Predstavenstvo

- a) zvoláva valné zhromaždenie, pripravuje podklady pre jeho rokovanie a zabezpečuje plnenie jeho uznesení,
- b) predkladá valnému zhromaždeniu návrh na zloženie orgánov

oblastnej organizácie na ďalšie volebné obdobie,

- c) podáva návrh na výmaz oblastnej organizácie a oznamuje ministerstvu zmenu stanov,
- d) zostavuje ročný plán činnosti oblastnej organizácie a vypracúva koncepciu rozvoja cestovného ruchu,
- e) vypracúva návrh rozpočtu oblastnej organizácie a výročnú správu a predkladá ich na schválenie valnému zhromaždeniu,
- f) hospodári s majetkom oblastnej organizácie,
- g) rozhoduje o vzniku a zániku členstva,
- h) poskytuje informácie členom oblastnej organizácie,
- i) poskytuje dozornej rade podklady na kontrolnú činnosť, informuje ju o schôdzach predstavenstva a poskytuje jej zápisnice z týchto schôdzí.

(5) Na čele predstavenstva je predseda, ktorý riadi činnosť orgánov oblastnej organizácie, zvoláva, pripravuje a riadi schôdze predstavenstva a vykonáva ďalšie činnosti, ktoré mu určujú stanov, uznesenia valného zhromaždenia alebo predstavenstva.

(6) Predseda je štatutárnym orgánom oblastnej organizácie. Ak predseda nemôže vykonávať svoju funkciu alebo je odvolaný, do zvolenia nového predsedu vykonáva jeho funkciu a funkciu štatutárneho orgánu oblastnej organizácie podpredseda.

(7) Na zasadnutie predstavenstva možno prizvať aj zástupcov z iných oblastí činnosti s cieľom poradenstva v dôležitých otázkach týkajúcich sa cestovného ruchu.

(8) Predstavenstvo schvaľuje svoj rokovací poriadok.

(9) Predseda alebo podpredseda sú oprávnení konať v mene oblastnej organizácie vo všetkých veciach a zastupovať jej záujmy, pričom sú viazaní uzneseniami valného zhromaždenia a predstavenstva.

**§ 19****Dozorná rada**

(1) Dozorná rada je kontrolným orgánom oblastnej organizácie.

(2) Členovia dozornej rady oblastnej organizácie sú oprávnení nahliadať do všetkých dokladov a záznamov týkajúcich sa jej činnosti.

(3) Dozorná rada

- a) volí zo svojich členov podpredsedu dozornej rady,
- b) kontroluje plnenie uznesení valného zhromaždenia a predstavenstva oblastnej organizácie,
- c) preskúmava ročnú účtovnú závierku a výročnú správu a predkladá svoje vyjadrenie valnému zhromaždeniu,
- d) kontroluje hospodárenie s majetkom oblastnej organizácie,
- e) kontroluje, či je účtovníctvo vedené v súlade s osobitným predpisom,<sup>7)</sup>
- f) kontroluje, či oblastná organizácia vykonáva svoju činnosť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a stanovami,
- g) upozorňuje predstavenstvo na zistené nedostatky a podáva návrhy na ich odstránenie,
- h) upozorňuje predstavenstvo na zistené porušenie právnych predpisov alebo stanov,
- i) vyjadruje sa k návrhu rozpočtu predkladaného predstaven-

<sup>7)</sup> Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

<sup>8)</sup> Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

stvom,

- j) prešetruje podané sťažnosti členov oblastnej organizácie,
- k) predkladá správu o svojej činnosti valnému zhromaždeniu.

(4) Členom dozornej rady môže byť fyzická osoba staršia ako 18 rokov, ktorá je na základe svojej praxe alebo vzdelania zárukou odbornosti a je bezúhonná, čo preukáže výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Obce a podnikateľské subjekty musia mať v dozornej rade pomerné zastúpenie.

(5) Členstvo v dozornej rade je nezlučiteľné s členstvom v predstavenstve.

#### § 20

##### Spoločné ustanovenia o orgánoch oblastnej organizácie

(1) Funkčné obdobie volených orgánov oblastnej organizácie je štvorročné. Počet členov volených orgánov oblastnej organizácie určujú stanovy.

(2) Zo zasadnutí orgánov oblastnej organizácie sa vyhotovujú zápisnice, ktoré sa uchovávajú po čas určený stanovami, ktorý nesmie byť kratší ako päť rokov po skončení funkčného obdobia volených orgánov oblastnej organizácie.<sup>8)</sup>

#### § 21

##### Členstvo v oblastnej organizácii

(1) O členstvo v oblastnej organizácii môže na základe prihlášky požiadať obec, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá podniká alebo pôsobí na jej území. Členom sa stane po schválení predstavenstvom a zaplatení členského príspevku až dňom zápisu do zoznamu členov oblastnej organizácie.

(2) Členstvo v oblastnej organizácii zaniká dňom vyškrtnutia zo zoznamu členov oblastnej organizácie na základe

- a) oznámenia fyzickej osoby alebo právnickej osoby o vystúpení z oblastnej organizácie,
- b) zániku právnickej osoby alebo smrti fyzickej osoby,
- c) vylúčenia člena z oblastnej organizácie po predchádzajúcom rozhodnutí valného zhromaždenia z dôvodu porušovania stanov, neplatenia členského príspevku alebo z dôvodu poškodenia dobrého mena oblastnej organizácie.

(3) Oblastná organizácia vyškrtnie člena zo zoznamu členov do 30 dní odo dňa zistenia dôvodu zániku členstva podľa odseku 2. Pri zániku členstva podľa odseku 2 písm. a) a c) do 15 pracovných dní písomne oznámi túto skutočnosť vyškrtnutému členovi.

#### § 22

##### Práva a povinnosti člena oblastnej organizácie

(1) Práva a povinnosti člena oblastnej organizácie vznikajú dňom jeho zápisu do zoznamu členov oblastnej organizácie podľa § 21 ods. 1.

(2) Člen oblastnej organizácie má právo

- a) na informácie o činnosti a hospodárení oblastnej organizácie,
- b) zúčastňovať sa na zasadnutiach valného zhromaždenia,
- c) voliť orgány a byť volený do orgánov oblastnej organizácie,
- d) vykonávať zverené funkcie v orgánoch oblastnej organizácie,
- e) upozorňovať orgány oblastnej organizácie na nedostatky, dávať podnety na ich odstránenie a skvalitnenie činnosti,
- f) na propagáciu prostredníctvom marketingových aktivít oblastnej organizácie,

g) zúčastňovať sa na činnosti, podujatiach a aktivitách oblastnej organizácie.

(3) Člen oblastnej organizácie je povinný

- a) dodržiavať stanovy,
- b) riadne, včas a v stanovenej výške platiť členské príspevky,
- c) dodržiavať všeobecné zásady podnikateľskej a profesionálnej etiky,
- d) poskytovať oblastnej organizácii štatistické informácie a podklady týkajúce sa cestovného ruchu potrebné pre jej činnosť,
- e) poskytovať súčinnosť pri príprave a realizácii koncepcie rozvoja cestovného ruchu v mieste pôsobnosti v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja,
- f) najneskôr do konca marca bežného roka zaslať oblastnej organizácii informáciu o počte prenocovaní, vybratej celkovej výške dane za ubytovanie a výške dane za ubytovanie za predchádzajúci rok, ak je členom oblastnej organizácie obec.

#### § 23

##### Rozpočet a účtovníctvo oblastnej organizácie

(1) Oblastná organizácia hospodári podľa schváleného rozpočtu, ktorý sa zostavuje a schvaľuje na príslušný kalendárny rok a ktorý obsahuje všetky rozpočtové príjmy a výdavky.

(2) Návrh rozpočtu predkladá na schválenie valnému zhromaždeniu predstavenstvo najneskôr mesiac pred začiatkom kalendárneho roka, na ktorý sa rozpočet zostavuje. Valné zhromaždenie schvaľuje rozpočet najneskôr do 31. decembra toho kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému roku. V prvom roku činnosti sa zostavuje predbežný rozpočet vychádzajúci z termínu založenia oblastnej organizácie.

(3) Oblastná organizácia vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu.<sup>7)</sup>

(4) Oblastná organizácia vedie vo svojom účtovníctve oddelene výnosy a náklady spojené s hlavnou činnosťou súvisiacou s rozvojom cestovného ruchu a výnosy a náklady na jej prevádzkovú činnosť.

#### § 24

##### Vznik a zánik oblastnej organizácie

Na vznik a zánik oblastnej organizácie sa primerane vzťahujú § 10 a 12.

##### Koncepčné dokumenty

#### § 25

Koncepčné dokumenty cestovného ruchu tvorí

- a) koncepcia rozvoja cestovného ruchu, ktorá sa vypracúva pre územia, na ktorých pôsobia krajské a oblastné organizácie; definuje úlohy a ciele rozvoja cestovného ruchu na dlhšie časové obdobie; rieši koncepčné, systémové a strategické otázky príslušného územia v strednodobom výhľade štyroch rokov a v dlhodobom výhľade desiatich rokov; koncepcia sa aktualizuje v prípade potreby, najmenej však raz za štyri roky,
- b) ročný plán aktivít organizácie cestovného ruchu, ktorý predstavuje plán aktivít organizácie cestovného ruchu na príslušný kalendárny rok s výhľadom aktivít na nasledujúce tri roky; na ročný plán aktivít nadväzuje rozpočet organizácie cestovného

ruchu; agentúra zohľadní vo svojom ročnom pláne aktivít aj aktivity organizácie cestovného ruchu podľa jej ročného plánu pod podmienkou, že schválený ročný plán aktivít organizácie cestovného ruchu bude agentúre predložený do 15. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,

- c) monitorovacia správa o vývoji cestovného ruchu, ktorá sa spracúva podľa potreby, najmenej jedenkrát za rok.

#### Registrácia organizácií cestovného ruchu

##### § 26

(1) Ministerstvo spravuje register, ktorý obsahuje

- názov organizácie cestovného ruchu,
- identifikačné číslo organizácie cestovného ruchu,
- sídlo organizácie cestovného ruchu,
- predmet činnosti,
- údaje o štatutárnom orgáne, ktorými sú meno, priezvisko, rodné číslo, adresa trvalého pobytu a kontaktné údaje, s uvedením dňa vzniku funkcie a po jej skončení dňa skončenia,
- meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá je členom dozorného orgánu organizácie cestovného ruchu, s uvedením dňa vzniku funkcie a po jej skončení dňa skončenia, ak má organizácia cestovného ruchu zriadený dozorný orgán,
- zrušenie organizácie cestovného ruchu a právny dôvod jej zrušenia, dátum vstupu do likvidácie a dátum skončenia likvidácie, meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, ktorá sa zapisuje do registra ako likvidátor, s uvedením spôsobu konania v mene organizácie cestovného ruchu a s uvedením dňa vzniku funkcie a po jej skončení dňa skončenia; ak je likvidátorom právnická osoba, zapisuje sa aj meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá za túto právnickú osobu vykonáva pôsobnosť likvidátora,
- právny dôvod výmazu z registra organizácie cestovného ruchu,
- neverejné dokumenty, a to stanov, zakladateľskú zmluvu organizácie cestovného ruchu, zápisnicu z ustanovujúceho valného zhromaždenia a zoznam členov.

(2) Pri registrácii organizácie cestovného ruchu postupuje ministerstvo podľa § 10, 12 a 24.

(3) Ak ministerstvo zistí, že organizácia cestovného ruchu nevyvíja činnosť podľa svojich stanov alebo koná v rozpore so svojimi stanovami, bezodkladne ju na to upozorní a vyzve ju, aby od takej činnosti upustila. Ak organizácia cestovného ruchu v tejto činnosti pokračuje alebo do určeného termínu nezabezpečí nápravu, ministerstvo vykoná výmaz organizácie cestovného ruchu z registra.

(4) Organizácie cestovného ruchu sú povinné do 15 pracovných dní od schválenia oznámiť ministerstvu akékoľvek zmeny údajov vedených v registri.

(5) Zánik organizácie cestovného ruchu oznámi ministerstvo štatistickému úradu do 10 pracovných dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel.

(6) Na rozhodovanie o registrácii a o výmaze organizácie ces-

tovného ruchu z registra sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.<sup>9)</sup>

#### Financovanie rozvoja cestovného ruchu

##### § 27

Na financovaní rozvoja cestovného ruchu sa podieľajú

- štát,
- vyššie územné celky,
- obce,
- fyzické osoby a právnické osoby.

##### § 28

#### Financovanie organizácií cestovného ruchu

Financovanie organizácií cestovného ruchu pozostáva z

- garantovaných zdrojov, ktorými sú dotácie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „dotácia“), ktoré poskytne štát v rovnakej výške, ako sú členské príspevky obce oblastnej organizácii, členské príspevky vyššieho územného celku krajskej organizácii a členské príspevky oblastných organizácií krajskej organizácii podľa § 8 ods. 5 spolu,
- negarantovaných zdrojov, ktoré tvoria členské príspevky ostatných členov organizácií cestovného ruchu, ktorými sú napríklad občianske združenia, registrované cirkvi a náboženské spoločnosti, štátne inštitúcie, dobrovoľných príspevkov samosprávy na aktivity organizácie cestovného ruchu, dobrovoľných príspevkov podnikateľských a iných subjektov, príjmov z činnosti organizácie cestovného ruchu z predaja produktu cestovného ruchu a odmeny za sprostredkovanie, výnosov z činnosti turisticko-informačných kancelárií, príjmov z predaja reklamnej plochy,
- členských príspevkov podnikateľských subjektov oblastnej organizácii.

#### Dotácia

##### § 29

(1) Dotácia sa poskytne len organizáciám cestovného ruchu registrovaným ministerstvom na realizáciu aktivít, ktoré sú spojené s hlavným predmetom ich činnosti.

(2) Dotácia sa poskytuje na príslušný rozpočtový rok s výnimkou prvého roku činnosti organizácie cestovného ruchu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na základe zmluvy o poskytnutí dotácie uzatvorenej medzi ministerstvom a organizáciou cestovného ruchu.

(3) Zmluva o poskytnutí dotácie obsahuje označenie zmluvných strán, predmet zmluvy, výšku a spôsob poskytnutia dotácie, práva a povinnosti zmluvných strán, vymedzenie času, na ktorý sa zmluva uzatvára, dôvody a spôsob odstúpenia od zmluvy.

(4) Dotácia na príslušný rozpočtový rok je rovnaká ako úhrn finančných prostriedkov získaných organizáciou cestovného ruchu z členských príspevkov od obce alebo vyššieho územného celku, alebo oblastných organizácií za predchádzajúci rozpočtový rok.

(5) Dotácia sa poskytuje na základe písomnej žiadosti organizácie cestovného ruchu a predloženého projektu, ktorý je zameraný

<sup>9)</sup> Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

na realizáciu aktivít, ktoré sú spojené s hlavným predmetom činnosti organizácie cestovného ruchu. Žiadosť o poskytnutie dotácie a návrh projektu doručí organizácia cestovného ruchu (ďalej len „žiadateľ“) ministerstvu najneskôr do 15. februára príslušného rozpočtového roka, na ktorý sa dotácia poskytuje. Vzor žiadosti o poskytnutie dotácie je uvedený v prílohe.

(6) Prílohou žiadosti o poskytnutie dotácie je

- a) projekt zameraný na realizáciu hlavných aktivít žiadateľa o dotáciu,
  - b) potvrdenie od príslušného správcu dane, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované daňové nedoplatky, nie staršie ako tri mesiace,
  - c) potvrdenie Sociálnej poisťovne, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované nedoplatky sociálneho poistenia a nedoplatky príspevkov na starobné dôchodkové sporenie svojich zamestnancov, nie staršie ako tri mesiace,
  - d) potvrdenie od zdravotných poisťovní, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované nedoplatky na zdravotnom poistení svojich zamestnancov, nie staršie ako tri mesiace,
  - e) doklad preukazujúci sumu finančných prostriedkov získaných z členských príspevkov za predchádzajúci rozpočtový rok,
  - f) čestné vyhlásenie žiadateľa o dotáciu o tom, že
    1. nie je v likvidácii,
    2. nepodal návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie,
    3. neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania,
    4. nemá iné nedoplatky voči štátnemu rozpočtu,
    5. proti nemu nebol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo že súd nezastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku,
    6. mu nebolo doručené upovedomenie o začatí exekučného konania.
- (7) Projekt na poskytnutie dotácie organizácii cestovného ruchu obsahuje plán činnosti žiadateľa o dotáciu na príslušný rozpočtový rok a rozpočet žiadateľa o dotáciu na príslušný rozpočtový rok.

#### § 30

(1) Na rozhodovanie o poskytnutí dotácie podľa § 29 sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.<sup>9)</sup>

- (2) Žiadateľom o dotáciu podľa § 29 nemôže byť ten, kto
- a) je v likvidácii,
  - b) podal návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo ak bol proti nemu podaný návrh na vyhlásenie konkurzu, alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo ak súd zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku,
  - c) má doručené upovedomenie o začatí exekučného konania,
  - d) porušil zákaz nelegálneho zamestnávania,
  - e) má evidované daňové nedoplatky, nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.
- (3) Dotáciu štátu podľa § 29 nemožno poskytnúť na
- a) mzdy a prevádzkové náklady žiadateľa o dotáciu zo štátneho rozpočtu,
  - b) splácanie úverov a úrokov z úverov, úrokov z omeškania, zmluvných pokút a pokút uložených podľa osobitných predpisov,<sup>1)</sup>
  - c) úhrady záväzkov žiadateľa o dotáciu zo štátneho rozpočtu z predchádzajúcich rokov,
  - d) refundácie výdavkov žiadateľa o dotáciu zo štátneho rozpočtu z predchádzajúcich rokov,
  - e) plnenie záväzkov žiadateľa o dotáciu zo štátneho rozpočtu súvisiacich s príjmom z fondov a grantov z Európskej únie a grantov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

#### § 31

- (1) Organizácia cestovného ruchu postupuje pri obstarávaní zákaziek podľa osobitného predpisu.<sup>10)</sup>
- (2) Dotáciu poskytne ministerstvo organizácii cestovného ruchu do troch mesiacov od schválenia dotácie ministrom.
- (3) Pri hospodárení s prostriedkami dotácie postupuje organizácia cestovného ruchu podľa osobitného predpisu.<sup>1)</sup>

#### § 32

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

**Ivan Gašparovič** v. r.  
**Pavol Paška** v. r.  
**Robert Fico** v. r.

<sup>10)</sup> Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

# TATRALIFT

## Na Slovensku, v stredisku SKI Park Kubínska hoľa, pribudne nová lanovka od spoločnosti Tatalift, a. s.

**S**tredisko SKI Park Kubínska hoľa je jedným z najvyhľadávanejších lyžiarskych stredísk na Slovensku, ktoré sa nachádza v blízkosti mesta Dolný Kubín.

Výborné lyžiarske terény v nádhernej prírode Oravskej Magury, s krásnym výhľadom na dolnú a hornú časť Oravy, Nízke aj Západné Tatry, protiahlé Chočské vrchy, Malú a Veľkú Fatru, sú zárukou nezabudnuteľného zážitku z lyžovania. Rozšíriť športovo-rekreačné možnosti, aktívny oddych – to všetko viedlo k modernizácii tohto strediska. A tak výkopovými prácami sa 5. mája 2010 začala realizácia novej sedačkovej lanovky v hornej časti strediska. V stredisku s nadmorskou výškou 772 – 1 396 m tak pribudne nová štvormiestna lanová dráha.

Lanová dráha spoločnosti Tatalift typu SLF 4p s nástupným pásom znamená väčší luxus a kratšie čakanie pre lyžiarov. Postavená bude v dĺžke 1092,2 m. Na vrchol pasažierov prepraví za sedem minút, pri zdolaní prevýšenia 315,4 m. Svojimi novými vozňami s pevným uchytением prepraví 2 000 os./h pri rýchlosti 2,6 m/s.

Predpokladaný termín ukončenia výstavby je koniec septembra 2010. Už teraz, v horúcich letných dňoch, sa návštevníci strediska môžu tešiť na budúcu zimnú sezónu 2010/2011, kedy bude lanová dráha v plnej prevádzke.

### Technické údaje

Šikmá dĺžka trasy	1 092,2 m
Prevýšenie trasy	315,4 m
Priemerný sklon trasy	30,2 %
Prevádzková dopravná rýchlosť	0 - 2,60 m/s
Hodinová kapacita	2 000 os./h
Čas jazdy	7 min.
Zaťaženie na traťovej vetve	100 %
Zaťaženie na vratnej vetve	25 %
Smer pohybu	v smere hodinových ručičiek
Umiestnenie poháňacej – napínacej stanice	dole
Umiestnenie vratnej stanice	hore
Počet 4-miestnych vozňov	125
Vzdialenosť medzi vozňami	18,72 m
Priemer dopravného lana	42 mm
Napájanie motora	420 V/50-60 Hz
Výkon hlavného motora pri stálej prevádzke	240 kW
Výkon hlavného motora pri spustení asi	275 kW
Núdzový pohon – diesel agregát s hydrogenerátorom a hydromotorom (výkon)	77 kW
Celkový počet podpier	13
Priemer poháňacieho kotúča	4,90 m
Priemer vratného kotúča	4,90 m
Rozchod trate	4,90



Údolná stanica s podperami č. 1, 2, 3



Vrcholová stanica s podperou č. 13

Na základe rozhodnutia valného zhromaždenia dňa 11. 6. 2010 obchodná spoločnosť TATRAPOMA, a. s., zmenila svoje obchodné meno na TATRALIFT, a. s. Okresný súd v Prešove svojím rozhodnutím z 25. 6. 2010 túto zmenu zaregistroval dňa 26. 6. 2010. Všetky ostatné údaje o spoločnosti (adresa sídla, IČO, DIČ, IČ pre DPH, registrácia v obchodnom registri) zostali nezmenené.



Pohľad na miesto údolnej stanice



## Zimné športy, turizmus, dopravná infraštruktúra, priemysel

**A**ktuálne vydanie časopisu LAVEX-Info, ktoré práve držíte v rukách, ponúka dvojstránku venovanú uplatneniu lanových dráh Poma v rôznych oblastiach a odvetviach. Tvrdé prírodné podmienky lyžiarskych areálov a náročné požiadavky klientov priniesli ovocie v podobe ustavičného vývoja lanových dráh a jeho úspešnú aplikáciu do nelyžiarskych sektorov. Úspešný vývojový rad verejnosti známy pod označením Multix našiel uplatnenie aj v nelyžiarskom turizme, dopravnej infraštruktúre a spoľahlivých vysokovýkonných nákladných lanových dráhach. V pokračovaní seriálu Poma servis vám ponúkame priame odkazy na webové stránky Poma, kde sú dostupné najnovšie informácie zo sveta Poma v podobe bulletinu Pomalink a video prezentácie z realizovaných projektov Poma.

### Zimné športy

(Francúzsko)

#### Pra - Loup: Kabínka s medzistanicou uprostred samôt a kopaníc

**Skupina** z Pra - Loup spolupracuje s firmou Poma už od roku 1975 a najnovším spoločným projektom bolo nahradenie starej kabínkovej lanovky modernou kabínkou prispôsobenou na aktuálnu prepravnú kapacitu. Úloha Pomy nebola len v použití najmodernejšej technológie, ale najmä v inštalácii zariadenia, ktoré splynie s okolitou krajinou a zachová krajinný ráz Molanských kopaníc a samôt s typickými chatami, ako aj prirodzenú harmóniu obývanej oblasti s okolitou krajinou.

Tento cieľ sa podarilo dosiahnuť len s pomocou umiestnenia uhlovej medzistanice, pričom uhol odklonu na úrovni pozemku s obydľím je značne veľký. Na realizáciu bolo potrebné použiť aj originálne technické riešenie. Vrcholová slučka zapleteného lana poháňa spodnú slučku za sú-

časnej inštalácie len jednej poháňacej stanice. Blizkosť chat si vyžadovala minimalizovať hlučnosť a vizuálny dopad na obydľia v bezprostrednom okolí.

Použitá technológia s dvojhrdlovým lanovým kotúčom a jedinečným pohonom je veľmi tichá a priniesla spokojnosť na každej strane. Dizajn kompaktnej medzistanice s dojmom aerodynamického prostriedku s rúrovitou štruktúrou dáva lanovej dráhe veľmi vycibrený vzhľad.

Aby sme nakoniec nič nepokazili: práce sa začali 19. júna 2009 a lanovka bola daná do prevádzky 19. decembra 2009.

#### Technické údaje

##### KLD MULTIX 10 Pra-Loup

Dĺžka	923 m (dva úseky)
Prevýšenie	322 m
Počet kabín	33 (Diamond)
Prepravná kapacita	2 000 os./h

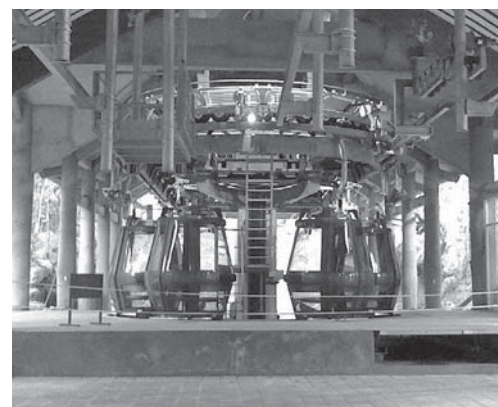
### Turizmus

(Vietnam)

#### Yên Tu 1: Kabínková lanovka rýchlo a bezpečne dopraví budhistických pútnikov do centra náboženského kultu

**Pôvodná** kabínková lanovka žne úspechy už od roku 2001. Počas veľkých náboženských sviatkov rad čakateľov na lanovku dosahoval dĺžku zodpovedajúcu desiatim hodinám čakania...

Nicolas Bordeaux hovorí o lanovke umiestnenej v hornatom lesnom teréne v severnej časti Vietnamu, neďaleko zátoky Halong, ako o veľkom úspechu. Prvý úsek bol postavený v roku 2001. Druhý úsek s prevýšením 300 m, inštalovaný v roku 2007, umožnil pútnikom uľahčený prístup k 700 rokov starej, veľmi známej bronzovej pagode dông. Keďže druhý úsek disponoval už slušnou prepravnou kapacitou, bolo potrebné zvýšiť aj kapacitu prvého úseku. Prevádzkovateľ po 10-ročnej spolupráci s firmou Poma



Deväťmiestne kabínky RUBY

poveril tím z Voreppe realizáciou projektu, ktorý umožní, aby toto pútnické miesto prijalo počas veľkej konferencie až dva milióny pútnikov (v roku 2001 sa na konferencii v Yên Tu zúčastnilo približne len 150 000).

Realizácia spočívala v zvýšení prepravnej kapacity z pôvodných 950 os./h na konečných 2 220 osôb za hodinu.

Pristúpilo sa k demontáži prvého úseku z roku 2001 a k jeho nahradeniu úplne novým zariadením s najnovšou generáciou kabín spoločnosti Sigma s názvom Ruby. Okrúhle 9-miestne kabíny Ruby navrhnuté Pininfarinom boli nainštalované na tejto lanovej dráhe ako prvé v Ázii.

Prečo práve tieto kabíny? Klientovi kabíny doslova padli do oka a viac sa tejto myšlienky nevzdal. Práve naopak, všetko prispôbil krásne miesta, v ktorom je lanová dráha umiestnená, o čom svedčí aj architektúra staníc v podobe pagody. Modernizácia lanovej dráhy trvala osem mesiacov a jej výstavba je plodom dokonalnej synergie Pomagalski a montážnych skupín Quinimex.

Kabínka Yên Tu 1 je 1 200 m dlhá s prevýšením 341 m. Za svoj úspech vďaka dlhodobému partnerstvu a vzájomnej dôvere.

### Dopravná infraštruktúra

(Brazília)

#### Complexo do Alemão Rio de Janeiro: Priblíženie šiestich okrajových štvrtí k centru diania

**Pretavené** skúsenosti z Taipei, kde Poma zrealizovala päťúsekovú lanovú dráhu s dvoma tech-



Uhlová medzistanica



Pätúseková lanová dráha

nickými stanicami a štyrmi stanicami určenými pre cestujúcich, zužitkuje nová päťúseková lanová dráha v Rio de Janeiro s inováciami ešte na vyššej technologickej úrovni.

Štát Rio a Brazílska federatívna republika zveril firme Poma projekt vzájomného prepojenia okrajových štvrtí rozprestierajúcich sa na vrškoch Ria známych pod názvom Complexo do Alemão. Tento integrovaný systém (typu kabínkovej lanovej dráhy) bude spojený so stanicou Bonsuccesso postavenej na dráhe prímestskej železnice, napríklad ako sieť RER v Paríži. V tomto prípade budú všetky stanice určené na nástup a výstup cestujúcich a celý systém bude mať len jednu poháňaciu stanicu. Predložené riešenie predstavuje pružný, uľahčený, rýchly, nízkonákladový, bezpečný, ekologický a tiež oku príjemný typ prepravy cestujúcich. Projekt s dĺžkou takmer štyri km bude disponovať prepravnou kapacitou 3 000 osôb za hodinu.

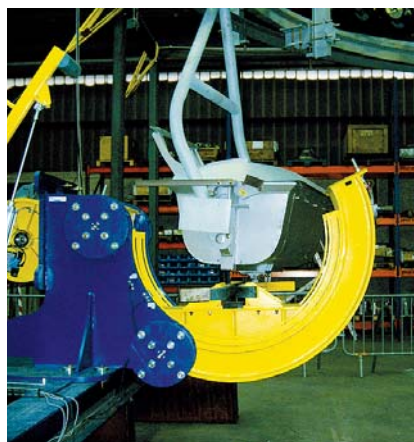
Od Taiwanu po Brazíliu, cez New York a Medelin, Poma píše a opakuje príbeh, ktorý sa stáva skutočnosťou - príbeh o lanových dráhach s využitím v mestskej doprave.

## Priemysel Morro Velho

(Brazília)

### Kým inde lanovky zlato produkujú, v Morro Velho ho aj prepravujú

Jedna z najvýznamnejších zlatých baní v Brazílii sa nachádza v štáte Minas Gerais, v juho-východnej časti krajiny. Dobývacie práva na 59,719 ha vlastní spoločnosť AngloGold Ashanti Brasil Mine. Banský komplex sa nachádza v katastri Nova Lima, Sabara a Santa Barbara v blízkosti mesta Belo Horizonte.



Prototyp výsypky pre nákladnú lanovku Morro Velho v dielňach Poma

Poma v roku 2007 uviedla do prevádzky zrekonštruovanú lanovú dráhu Morro Velho určenú na prepravu vyťaženej suroviny. Rekonštrukcia zahŕňala zvýšenie komfortu nakládky a vykládky vyťaženej suroviny, dodávku nových vozíkov, ako aj prototypové riešenie vyklápania suroviny pri zastavenom pohybe vozíka. Poma celú modernizáciu vykonala na pôvodnej lanovke pochádzajúcej od nemeckého výrobcu. Lanová dráha meria úctyhodných 15 132 m, s prevýšením 107 m, prepravnou kapacitou 125 t/h a dopravnou rýchlosťou 3,8 m/s. Je presvedčivým dôkazom flexibility a vysokej profesionality firmy Poma pri realizácii požiadaviek klientov.



## POMA STOCKSERVICES

### Poma - servis (3. časť)

V čísle 2/2010 sme predstavili spôsob, akým možno získavať aktuálne technické informácie k jednotlivým zariadeniam prostredníctvom extranetu Poma. Poma pre svojich klientov zaviedla službu extranet na adrese <https://online.poma.net> za účelom priameho prístupu k platnej technickej dokumentácii Poma.

**Dnes ponúkame možnosti, ako sa dozvedieť viac o aktualitách zo sveta POMAGALSKI.**

Informácie o novinkách a správach zo sveta lanových dráh Poma sú dostupné širokej verejnosti v podobe bulletinu Pomalink, ktorý vychádza dva razy ročne v štyroch jazykových verziách - anglickej, francúzskej, nemeckej a španielskej. Pre záujemcov prináša pestrý obraz aktivít firmy Poma a autorský štýl bulletinu určite dopraje pohodové čítanie. K jednotlivým jazykovým verziám, aktuálnych i predchádzajúcich vydaní bulletinu Pomalink, prikladáme priame linky:

francúzska verzia:

<http://www.poma.net/poma-communique.html>

anglická verzia:

<http://www.poma.net/en/poma-communications.html>

nemecká verzia:

<http://www.poma.net/de/poma-infos.html>

španielska verzia:

<http://www.poma.net/es/poma-informa.html>

Poma na svojich stránkach prináša aj ďalšie zaujímavosti: videá z recentných realizácií, o ktorých ste sa mohli viac dozvedieť z predchádzajúcich vydaní časopisu Lavex Info.

K dispozícii sú sekvencie z lanových dráh s využitím v zimných strediskách:

<http://www.poma.net/en/snow.html>, s využitím v turizme a mestskej doprave:

<http://www.poma.net/en/urban.html>, aj lanové dráhy s využitím v priemyselných odvetviach:

<http://www.poma.net/en/industry.html>.

### Katalóg náhradných dielov na lyžiarske vleký

**Spoločnosť** Pomagalski v spolupráci s Techmont Snow a Servis vlekov Jozef Žemba pripravila aktualizovanú verziu (platnú na rok 2010) katalógu Sprievodca náhradnými dielmi - údržba a bezpečnosť: Lyžiarske vleký s neodpojiteľným a odpojiteľným uchytaním v slovenskom preklade, ktorý na požiadanie pošleme v elektronickej alebo tlačenej verzii.

#### Kontakty:

Sme tu pre vás na e-mailovej adrese:

[poma@techmontsnow.sk](mailto:poma@techmontsnow.sk),

tel: +421 (0) 52 77 21 669,

fax: +421 (0) 52 77 21 649,

mobil: +421 (0)915 99 11 46 alebo na adrese: Železničná 1095, 058 01 Poprad (mestská časť Veľká - asi 1 km od železničnej/autobusovej stanice).

Web: Pomagalski: [www.poma.net](http://www.poma.net)

Techmont Snow, s. r. o., Poprad, výhradné zastúpenie Poma v ČR a SR: [www.techmontsnow.sk](http://www.techmontsnow.sk).

Z podkladov Poma pripravil: Róbert Híľovský

## Trhový, flexibilný, progresívny

**J**edným z receptov úspechu spoločnosti Doppelmayr/Garaventa je úzka spolupráca so zákazníkmi pri realizácii inovačných myšlienok. Ale inovácie samé nie sú dôležité, oveľa dôležitejšie je to, že lanovkári a turisti môžu vďaka nim uspokojovať ustavične rastúce potreby sveta turizmu.

Doppelmayr pritom môže naplno uplatňovať svoje silné stránky ako líder z hľadiska kvality a technológie v oblasti lanových dráh, a tak neprestajne presviedča svetovými novinkami v technike lanových dráh. Jeden z najnovších trendov je horský systém pre 3S-zariadenia, pri ktorom kabínky vždy bezpečne dorazia do stanice. Tak neexistuje horská lanová dráha, ktorá by každého lanovkára postavila pred nežiaduce výzvy. Tento systém sa prvý raz použil pri mestskej lanovej dráhe v meste Koblenz (Nemecko) dokončenej v lete 2010 a pri dráhe 3S Gaislachkogel 2 v Soldene (dokončenie v zimnej sezóne 2010/2011). Ďalším príkladom je prvý funkčný automatický systém so zatváracím rámom a opierkami nôh pre pohodlnú a bezpečnú prepravu najmä detí. Vážime si dôveru našich zákazníkov.



Michael Doppelmayr




Vjazd gondoly do vrcholovej stanice

## Gondolová lanovka so superlatívmi

**O**d decembra 2009 je v stredisku Wagrain, v spolkovej krajine Salzburg, lanovka 6-MGD na vrchol Grafenberg podporovaná približne paralelne vedúcou, novo postavenou lanovou dráhou Grafenberg Express I 8-miestnou gondolovou lanovkou s vyhrievanými sedačkami.

Nová lanovka 8-MGD Grafenberg Express I má dve hlavné funkcie. Odbremeňuje jestvujúcu lanovku 6-MGD Grafenberg, takže dlhé čakanie (až 45 minút) patrí minulosti a počíta sa s ňou ako s kyvadlovou lanovkou k plánovanej lanovke, ktorá bude spájať oba lyžiarske vrchy Grafenberg a Griesskareck/Flachau.

Starý administratívny trakt pri existujúcej lanovke Grafenberg zbúrali a na jeho mieste postavili novú údolnú stanicu UNI-G-M. Lanovka Grafenberg zostala v prevádzke. Obe stanice sa prezentujú v elegantnom vzhľade Vision-Look.

Lanovka Grafenberg Express I vedie priamo k údolnej stanici 6-miestnej sedačkovej lanovky Grafenberg Express II (v nadmorskej výške 1 236 m), ktorou je možné dostať sa na vrchol hory Grafenberg, odkiaľ sú dva zjazdy do mesta Wagrain. Vrcholová stanica sedačkovej lanovky leží bezprostredne vedľa vrcholových staníc lanovky Grafenberg, lyžiarskeho vleku a 6-miestnej sedačkovej lanovky Hachau vo výške 1 700 m. Odtiaľ možno zísť ku všetkým zjazdovkám a dopravným zariadeniam.

### Technické údaje

8-MGD-S Grafenberg Express I	
Prepravný výkon	2 400 os./h
Čas jazdy	4,0 min.
Jazdná rýchlosť	5,0 m/s
Gondoly	39
Interval	12,0 s
Šikmá dĺžka	948 m
Prevýšenie	374 m
Podpery	9
Pohon	vrcholová stanica
Napínanie	údolná stanica

## Zimná univerziáda v Turecku

**V**januári dokončila firma Doppelmayr výstavbu 4-miestnej lanovky 4-CLD v tureckom lyžiarskom stredisku Konakli, ďalšia dráha je pred dokončením. Pri oboch lanovkách bol po prvý raz podhľad staníc v štýle drevenej optiky. V tomto stredisku, ktoré sa nachádza južne od východného - anatolského provinčného a univerzitného mesta Erzurum, sa v roku 2011 uskutoční zimná univerziáda.

Lanovka 4-CLD Konakli A bola už v januári 2010 pripravená k prevádzke. Toto je prvá dráha spoločnosti Doppelmayr, pri ktorej je jedna stanica kompletne, teda vrátane podhľadu, v štýle drevenej optiky s oceľovým opláštením. V lete 2011 bude dokončená lanovka 4-CLD Konakli C. Zariadenia Konakli A, ako aj Konakli C, sú dôležitými





Nové zariadenie firmy Doppelmayr pre zimnú univerzitu v Turecku

ako dráhy kyvadlovej dopravy.

Výstavba dopravných zariadení, zjazdoviek a príjazdových ciest sa realizuje v rámci projektu na rozvoj koridoru zimných športov Erzurum-Erzikirs, ktorý naplánovalo turecké ministerstvo kultúry a turizmu.

#### Technické údaje

##### 4-CLD Konakli Lift A

Prepravný výkon	1 200 os./h
Čas jazdy	4,7 min.
Jazdná rýchlosť	5,0 m/s
Sedačky	43
Interval	12,0 s
Šikmá dĺžka	1 209 m
Prevýšenie	189 m
Podpery	9
Pohon	údol. stanica
Napínanie	údol. stanica

##### 4-CLD Konakli Lift C

Prepravný výkon	2 378 os./h
Čas jazdy	6 min.
Jazdná rýchlosť	5,0 m/s
Sedačky	118
Interval	6,0 s
Šikmá dĺžka	1 702 m
Prevýšenie	286 m
Podpery	14
Pohon	údol. stanica
Napínanie	údol. stanica

## Nová lanovka v poľských Beskydách

V lyžiarskej oblasti Nowa Osada v poľských Beskydách, neďaleko mesta Wisla, inštalovala firma Doppelmayr pevnú 4-miestnu sedačkovú lanovku.

V pohorí Beskydy je celý rad malých, avšak navzájom neprepojených lyžiarskych oblastí, ktoré sú väčšinou vybavené len lyžiarskymi vlekmí. To, že Nowa Osada má odteraz modernú rýchlu sedačkovú lanovku, zvýšilo atraktivitu celého regiónu, keďže sa čakanie v porovnaní s lyžiarskym vlekcom, ktorý nahradila, podstatne skrátilo. Počas dobrých dní prepraví približne 15 000 osôb. Wladislaw Sanicki, vlastník strediska Nowa Osada, je novým zariadením spoločnosti Doppelmayr rovnako nadšený ako návštevníci strediska. Doppelmayr je spoločnosť, ktorej možno dôverovať, chváli zariadenie. Aj z ekonomického hľadiska je nová sedačková lanovka výhodná. To sme skonštatovali už po niekoľkých týždňoch prevádzky.

#### Technické údaje

##### 4-CLF Wisla Nowa Osada

Prepravný výkon	1 848 os./h
Čas jazdy	5,7 min.
Jazdná rýchlosť	2,6 m/s
Sedačky	89
Interval	7,8 s
Šikmá dĺžka	888 m
Prevýšenie	188 m
Podpery	10
Pohon a napínanie	údol. stanica



Novú lanovku 4-CLF privítali návštevníci strediska s radosťou

## Prvá gondolová lanovka v Sun Valley

V americkej lyžiarskej oblasti Sun Valley uviedli na Deň vďaka zdanenia 2009 počas 74. zimnej sezóny prvý raz gondolovú lanovku Roundhouse Express Gondola. Ako citovala americká tlač marketingového riaditeľa strediska Sun Valley, uskutočnil sa nielen najväčší projekt lanových dráh tejto sezóny, ale odteraz si môžu v zime aj nelyžiari vychutnať pôžitok z návštevy Bald Mountain.

Roundhouse Express Gondola, 8-miestna LWI – gondolová lanovka, vedie od River Base Area dprostred lyžiarskej oblasti na svahoch Bald Mountain. Tento kopec sprístupňovali dve zariadenia – odpojiteľná sedačková lanovka 4-CLD River Run a zariadenie Exhibition Chair – 3-miestna sedačka z roku 1977, ktorá sa vybudovaním Roundhouse Express Gondola stala nadbytočnou. Pri výstavbe sa dbalo na to, aby sa letná prevádzka letoviska podľa možnosti nemusela obmedziť. Spoločnosť Doppelmayr CTEC, USA, zodpovedala za techniku lanových dráh, ako aj za základy na trati a základy staníc, miestna stavebná spoločnosť za úschovu strojov pri vrcholovej stanici. Sun Valley sa považuje za prvé celoročné lyžiarske stredisko v Spojených štátoch a pýši sa tým, že ako prvé na svete inštalovalo sedačkové zariadenie. Bolo to v roku 1936, kedy postavili dve sedačkové lanovky, tretia z roku 1937 nebola dosiaľ zbúraná.

#### Technické údaje

##### 8 - MGD Roundhouse Express Gondola

Predpokladaný výkon	2 400 os./h
Čas jazdy	7,6 min.
Jazdná rýchlosť	5,1 m/s
Gondoly	56
Interval	12,0 s
Šikmá dĺžka	1 993 m
Prevýšenie	588 m
Podpery	20
Pohon	vrchol. st.
Napínanie	údol. st.



Roundhouse Express Gondola je jediná 8-MGD postavená v USA v roku 2009



# Najdlhší SUN KID sitour na Slovensku

**N**a Slovensku pribudli v minulom roku pri rozvoji lyžiarskeho strediska SKI Bachledova

- Jezersko v pohorí Spišská Magura doteraz najdlhší dopravníkový pás Sun Kid a Sommer tubingová dráha.

V detskej lyžiarskej škole a funparku vybudovali najväčší dopravníkový pás s dĺžkou 90 m a súbežne s ním najdlhšiu 150 m dlhú Sommer tubingovú dráhu rozčlenenú do niekoľkých adrenalínových častí.

V úvodnej rovinke sa mierne rozbehne, medzi prvou a druhou zákrutou rozkrúti a pri vstupe do najrýchlejšej časti dráhy má jazdec pocit dezorientácie. V dolnej dojazdovej časti, ktorú tvorí jedna veľká ľavotočivá zákruta, adrenalín narastá najviac. Pre zlepšenie komfortu jazdca je na konci dráhy nástupná plošina k dopravníkovému pásu. Deväťdesiatmetrový dopravníkový Sun Kid poháňa 11 kW – 400 V – 3 ph motor. Nevyhnutnou časťou dopravníkového pásu sú, samozrejme, všetky doteraz používané bezpečnostné prvky (horný stop, dolný stop, horná bezpečnostná klapka, svetelná závara a magnetické senzory odklonenia bočných krytov). K týmto bezpečnostným prvkom pribudol ešte senzor na kryte výstupnej rampy a zvuková signalizácia spustenia bezpečnostných prvkov. Signalizácia zlepšuje komfort obsluhy. Bez zmien zostala aj údržba tohto pásu. Hnací a napínací valec má zabudované samočistiace nože odstraňujúce všetky nečistoty, ktoré by mohli spôsobiť preklzanie dopravníkového pásu.



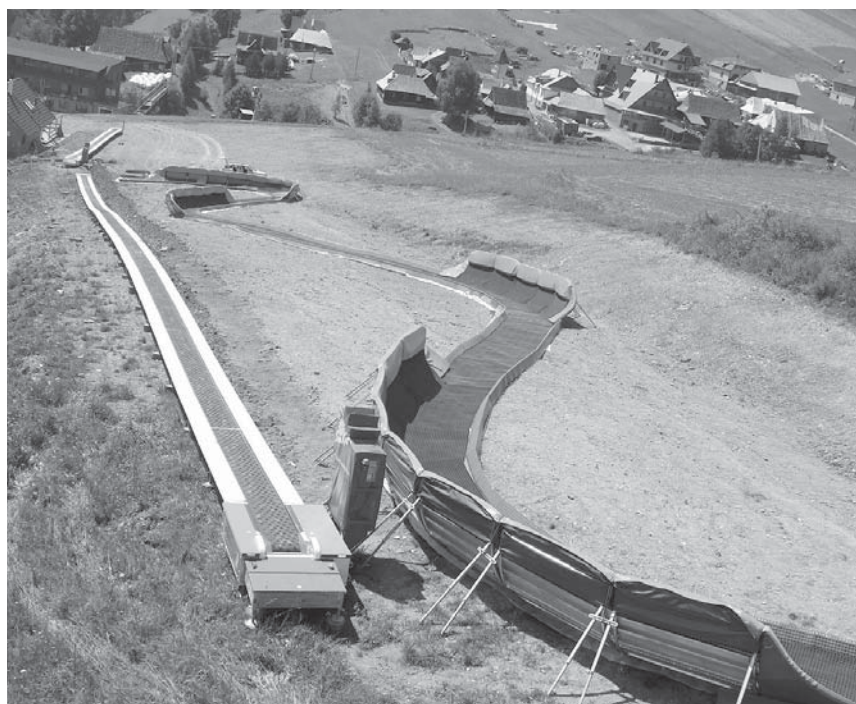
Sommer tubing

Pre zlepšenie služieb lyžiarskej školy postavili k 90 m dopravníkovému pásu aj 30 m pás a univerzálny kolotoč Karussel. V zime je použiteľný ako štvoramenný kolotoč pre výučbu najmenších, ale aj začínajúcich lyžiarov a v lete, po malej prestavbe, ako dvojramenný kolotoč so sedačkami upevnenými na lane. Je to jednoduché zariadenie tak pre obsluhu, ako aj pre údržbu. Spustenie je identické ako pri dopravníkovom páse funkčným kľúčom, ktorým sa aktivuje celá riadiaca elektronika, teda otočením kľúča. Zariadenie umožňuje nastavenie rýchlosti otáčania. Ako bezpečnostný prvok má tlačidlo Stop, ktoré možno presunúť na rôzne stanovištia obsluhy. K veľkým výhodám kolotoča patrí napájacie napätie jednou fázou 230 V a možnosť krútenia kolotoča v dvoch smeroch. Táto atrakcia je vo funparku veľmi obľúbená najmenšími ratolesťami.

Foto: P. Necpal



Kolotoč Karussel



Sommer tubing 150 m a Sunkid pás 90 m

**Referencie dopravníkových pásů Sun Kid:**

Donovaly Paty Ski, Kubínska hoľa, Pezinská Baba (Zochova chata - Piesky), Meander Ski Park Oravice, Hrebienok, Jakubkova lúka, Jasná, Tatranská Lomnica, Horný Vadičov, SKI Jezersko - Bachledova dolina.

**Sommer tubingové dráhy:**

Hrebienok, Pezinská Baba (Zochova chata - Pies-

ky), SKI Jezersko - Bachledova dolina.

**Kolotoč Karussel:**

Horný Vadičov, SKI Jezersko - Bachledova dolina.

Petr Necpal

# OL TRADE



zasnežovanie Johnson Controls Neige



mobilné ľadové plochy

[www.oltrade.sk](http://www.oltrade.sk)



SCANDINAVIAN  
RAILS

VYBAVENIE  
SNOWBOARD  
PARKOV



BEZPEČNOSTNÉ VYBAVENIE ZJAZDOVIEK



**MBS-ADIC**  
LA SECURITE AU SOMMET

[www.groupecmd.com](http://www.groupecmd.com)



KÄSSBOHRER GELÄNDEFahrZEUG AG

# Zacielit' - skoncentrovat' sa ... ... a úspech!

## Tretia AfterWork Party 2010 v Laupheime opäť veľmi úspešná

**V**eľa slnka, dostatok snehu, to sú ideálne podmienky na oslavu 3. AfterWork Party na konci sezóny za účasti vyše 1 400 hostí z celého sveta. Spoločnosť Kässbohrer, ako aj na predchádzajúcich AfterWork Party, predstavila kompletný výrobný program sortimentu vozidiel PistenBully, Formatic 250, Panna a Skaut.

Veľký dôraz kládli na vývojové vozidlo PistenBully EQ1 - štúdia vozidla s dieselelektrickým pohonom. Na predstavenom referenčnom vozidle mali návštevníci možnosť porovnávať rozdiely medzi konvenčným a novým dieselelektrickým pohonom. Niekoľko takýchto vozidiel už testujú vo viacerých významných strediskách. Návštevníci mali možnosť na videu sledovať skúšky vozidiel v teréne.

Kässbohrer prezentoval aj zdokonalený systém Snow. Ide o satelitný navigačný systém pre kontrolu vozidiel v teréne, doplnený o systém merania hrúbky snehovej vrstvy. Systém Snow pomôže lyžiarskym strediskám vylepšiť ekonomiku úpravy lyžiarskych tratí.

Súčasťou AfterWork Party bola aj ponuka ojazdených vozidiel. Kvalifikovaný personál poskytol všetky informácie o vystavovaných vozidlách. Výsledkom bolo, že z päťdesiatich vystavených vozidiel dvanásť našlo nových majiteľov. Vozidlá sú už tradične ponúkané v troch kvalitatívnych úrovniach - Economy, Standard a Premium. Na kategóriu generálkovaných vozidiel Premium dáva firma záruku jeden rok.

Návštevníkom predstavili aj novú kategóriu vozidiel s označením GreenTech, ktoré sú určené pre prácu v rôznych hospodárskych odvetviach mimo zimnej sezóny. Ide o práce v poľnohospodárstve, pri výstavbe vodných diel, v rašelinovom hospodárstve a všade tam, kde sa požaduje vysoká

Foto: D. Mikloš



Slovenskí účastníci pri prehliadke najnovšej produkcie

priechodnosť vozidiel v extrémnych terénoch. Odborní pracovníci firmy poskytli informácie o zavádzaní diaľkovej telemetrickej diagnostiky chýb vozidla. Oddelenie náhradných dielcov predstavilo sortiment náhradných dielcov, na ktoré sa v letnej sezóne vzťahujú mimoriadne zľavy. Tí návštevníci, ktorí mali záujem prezrieť si celú výrobu vozidiel, boli určite spokojní.

PistenBully Biatlon bol však určite vrcholom každého dňa. Počet pretekárskych družstiev bol v tomto roku rekordný. Viac ako 140 družstiev ukázalo nadšenie, bojovného ducha a radosť z úspešného absolvovania pretekov. Na 280 m trati sa striedali športové a veselé situácie. Strelba laserovou puškou prinútila mnohých absolvovať 40 m trestné kolá, ktoré ich, samozrejme, posunuli v celkovom poradí nadol. Avšak o dobrú náladu určite nebola núdza. Veď každý mal možnosť okrem pretekania sa aj občerstviť. Pre objektivnosť pretekov boli súťažiaci rozdelení do dvoch skupín podľa stredísk: strediská alpského lyžovania a strediská bežeckých disciplín.

Slovensko v boji nasadilo 15 dvojíc, ktoré reprezentovali 17 lyžiarskych stredísk na Slovensku. Aj keď sme v tomto roku nemali nikoho na stupni

víťazov, určite sme sa medzi účastníkmi z 25 krajín sveta nestratili, všetci naši pretekári bojovali a dôstojne nás reprezentovali.

Zaujímavá bola aj tohtoročná príprava tratí. Prvý deň v noci doviezli kamióny 900 m<sup>3</sup> snehu z lyžiarskej haly vzdialenej vyše 500 km. Každý ďalší deň sa doplnilo 250 m<sup>3</sup> ďalšieho snehu. Lyžiarske stredisko Neuss, firma FritzFischer a Salomon Biatlon Camp sa postarali o skutočne profesionálny priebeh pretekov.

Víťazom v kategórii alpských stredísk sa stalo stredisko Lugent Falun zo Švédska, ktoré obhájilo aj celkové prvenstvo. V kategórii stredísk bežeckých disciplín zvíťazilo družstvo zo strediska Ruhpolding z Horného Bavorska. Obe strediská dostanú vozidlá PistenBully 600, resp. PistenBully 100 na bezplatné používanie na štyri týždne.

Tradičný zábavný večer s chutným jedlom, nápojmi a hudbou bol vyvrcholením celodenných zážitkov. Opäť je za nami jedno pekné podujatie. AfterWork Party ukončila lyžiarsku sezónu 2009/2010. Tešíme sa už na ďalšiu.

Dušan Mikloš



Biatlonový areál



Príprava biatlonovej trate bola náročná



MS vo futbale začali už v Kässbohreri...



Bojovali všetci...



## Ropná katastrofa v Mexickom zálive

Vozidlá BeachTech  
na čistenie pláže

**P**o úspešných testoch a predvzá-  
cích akciách v Mexickom zálive  
objednali firmy BP a HEPACO  
dvadsaťpäť BeachTech vozidiel na  
čistenie pláží znečistených ropnou  
škvrnou.

Odborníci firmy Kässbohrer uskutočnili mnoho  
testovacích jazd na postihnutých plážach, na  
základe ktorých si vytvorili obraz o požiadav-  
kách, ktoré musí vozidlo BeachTech spĺňať.  
Konštrukčné úpravy vozidla sú prispôbené  
osobitným nárokom, ktoré musí vozidlo spĺňať  
pri čistení znečistených pláží spôsobených rop-  
nou škvrnou.

Rozhodujúci vplyv na úspešnosť čistenia má  
konzistencia ropy, ktorá je závislá od teploty.  
Vzhľadom na horúčavy a s nimi spojené kú-  
panie, sa vozidlá nasadzujú na čistenie v noci  
alebo zavčas rána. Pri nižšej teplote sú ropné  
chuchvalce nie celkom tekuté, majú konzisten-  
ciu medu, resp. vosku. Nachádzajú sa najmä  
na mokrom okraji prílivovej oblasti. Neboli to  
jednoduché podmienky pre vozidlá BeachTech.  
Napriek tomu, pred očami veľmi citlivého publi-  
ka v zálive Shores Havane, zástupcov štátnych  
orgánov Alabamy, BP a spolupracujúcich firiem  
s BP HEPACO, dokázali stroje BeachTech svo-  
je technické prednosti. Konštrukčné úpravy na  
strojoch sú pomerne rozsiahle. Z tzv. Pic-Up val-  
cov boli kompletne odstránené pružné lišty. Tým  
sa zabránilo tomu, aby sa ropné chuchvalce roz-  
rušili alebo sa zatlačili do ešte nekontaminova-  
nej vrstvy piesku. V tom spočíva veľká prednosť  
oproti iným strojom, ktoré pracujú na princípe  
prehrabávania. Aby sa ropné chuchvalce dostali  
z piesku, je horná kontaminovaná vrstva piesku  
opatrne zoškrabovaná a dôkladne preosiatá.

Takto modifikované stroje sú najlepším rieše-  
ním na vyčistenie čo najväčšej plochy v časovo  
obmedzenom úseku. Firma BP ihneď po úspeš-  
nom predvážaní obratom objednala prvých  
päť kusov vozidiel BeachTech 2800 na okam-  
žité použitie, zároveň prišla ďalšia objednávka  
na dvadsať vozidiel modelov BeachTech 2000  
a 3000 od spolupracujúcej firmy HEPACO, ktorá  
má zmluvu s BP na vyčistenie všetkých pláží od  
ropy v celom štáte Alabama. Všetky vozidlá sa  
dopravovali letecky, aby mohli byť čím skôr pou-  
žitú na čistenie pláží v Alabame a na Floride. Je  
predpoklad, že v ďalších týždňoch budú napad-  
nuté ropnou škvrnou aj ďalšie pláže. Pracovníci  
firmy Kässbohrer BeachTech sú preto sústavne  
firmám BP a HEPACO k dispozícii, aby svojim  
know-how boli pri čistiacich prácach nápomocní.

Dušan Mikloš



1990 - 2010 DVADSAŤ ROKOV SKÚSENOSTÍ!

# 20

# TECHNOALPIN®

snow experts

**T**echnoAlpin založili pred dvadsiatimi rokmi. Svojou spoľahlivosťou, kvalitou a inováciou sa vyvinul na celosvetového vedúceho predajcu v odbore technického zasnežovania. Zásobovanie vodou, vyspelá technológia, high quality snehu v požadovanom množstve a na správnom mieste – to všetko prichádza z jednej ruky od tzv. snow experts.

#### Technická pionierska práca počas dvadsiatich rokov

Začiatkom 80. rokov boli Georg Eisath a Walter Rieder prevádzkarmi v lyžiarskej oblasti Obereggen v juhoitálskych podmienkach a uvažovali nad tým, ako by mohli udržiavať lyžiarsku prevádzku plánovite od jesene až do jari. V tom čase bolo už jasné: kto otvorí na jeseň ako prvý lyžiarsku sezónu, bude úspešný na konci sezóny. Preto, keď bol dodaný prvý ventilátorový snežný kanón z USA do Obereggen, vyvolalo to veľký záujem. Náklady 100 tisíc dolárov však neboli úmerné množstvu snehu, ktorý tento kanón vyrábala. V zime 1983/84 sa títo dvaja technici rozhodli, že vyvinú prvý vlastný prototyp. Ich cieľom bolo skonštruovať taký kanón, ktorý by v porovnaní s americkým modelom bol nákladovo výhodnejší a súčasne zreteľne výkonnejší v množstve vyrobeného snehu. Okrem toho mal byť snežný kanón schopný používania predovšetkým v okrajových teplotných oblastiach a mal zabezpečovať kvalitu snehu a hospodárnosť. Spoločne s miestnou zámočníckou prevádzkou a použitím turbíny zo strojov, ktoré boli pôvodne používané na sušenie sena, dosiahli takmer dobré výsledky. Zástupcovia spoločnosti na výrobu výťahov v Obereggen

Foto: TechnoAlpin



Historická fotografia predchádzajúceho typu stroja Latemar spoločnosti TechnoAlpin na Slovensku

boli prví, ktorí predstavili nový snežný kanón ako „Značka vlastné zostrojenie“ a potom ho predali.

#### Vedúca vo výskume a vývoji

TechnoAlpin od tohto prvého prototypu uviedol na trh celý rad snežných kanónov. Jediným úspešným receptom podniku je neprestajné ďalšie vyvíjanie palety výrobkov.

Od založenia podniku nebol ani jeden rok, v ktorom by sme neuviedli na trh žiadny nový produkt, potvrdzuje s hrdosťou obchodný riaditeľ Erich Gummerer. Uviedli celý rad inovácií od legendárneho modelu Latemar M90, ktorý položil základný kameň úspešného vývoja TechnoAlpin. V roku 1982 sa začalo s úplne novou dimenziou kvality snehu uvedením inovatívnej Quadrit-technológie.

Pri všetkých vývojových výrobkoch v TechnoAlpine sa kladie hlavný dôraz na kvalitu snehu. Vo všetkých rokoch „snow experts“ nič nevypustili zo zreteľa. Užívateľmi nášho výrobku sú napokon lyžiari, preto je kvalita snehu základom, hovorí Gummerer.

Veľkými investíciami do výskumu a vývoja môže podnik dokonale plniť požiadavky trhu. V budúcich rokoch bude hlavná pozornosť zameraná na znižovanie spotreby energie a vody. Od roku 1999 pracujú všetky snežné delá TechnoAlpin s bezolejovými kompresormi Käser, čo ochraňuje životné prostredie a podstatne znižuje údržbu.

#### Spokojní zákazníci v 41 krajinách

TechnoAlpin založili v roku 1990. Bolo nám jas-



S legendárnym Latemarom M90 sa začal pred dvadsiatimi rokmi úspešný príbeh TechnoAlpinu postaveného na PistenBully





né, že na trhu môžeme obstáť iba vtedy, ak sa budeme angažovať po celom svete. Ponúkame výnimočný výrobok, preto potrebujeme veľký trh, hovorí Gummerer o začiatkoch snow experts. Tento cieľ dosiahli a odvtedy si TechnoAlpin vybudoval pevnú referenčnú listinu. Medzičasom 936 spokojných zákazníkov v 41 krajinách v celom svete dôveruje know-how snow experts, medzi nimi aj destinácie svetového pohára ako Bormio (Taliansko), Sölden (Rakúsko), Schladming (Rakúsko), Kranjská Gora (Slovinsko), Levi (Fínsko) a Zagreb (Chorvátsko) alebo Zimné olympijské hry v Turíne, kde TechnoAlpin realizoval päť z deviatich zasnežovacích systémov. Dnes sa môže TechnoAlpin pochváliť dvadsiatimi piatimi filiálkami v celom svete. Svojou celosvetovou štruktúrou je TechnoAlpin vždy v blízkosti zákazníkov, zvlášť keď ide o 24-hodinový servis, technickú pomoc a dodávky náhradných dielov.



# Nové lanovky v Českej republike

2. časť

## Loučna nad Desnou – Přemyslov, Jeseníky (2007)

Úplne nový Ski areál Přemyslov so 4-miestnou sedačkovou lanovkou s pevným uchytaním firmy Doppelmayr v rovnomennom sedle nad obcou Loučna nad Desnou vybudovali v rokoch 2006 - 2007. Majiteľom a prevádzkovateľom je akciová spoločnosť Desná, Velké Losiny. Stredisko vybudovala za spoluúčasti finančných prostriedkov Ministerstva pre miestny rozvoj Českej republiky a fondu ERDF Európskej únie. Celkové náklady dosiahli čiastku 120 miliónov českých korún.

Pre úrodnú poháňiacu a napínaciu stanicu vybrali osvedčenú koncepciu Chaidrive, hornú stanicu, ktorá sa nachádza na Jelenej skalke vo výške 943 m n. m., tvorí jednoduchú konštrukciu s vratným lanáčom. Samozrejmosťou je rozbehový dopravný pás, ktorý zaručuje maximálnu bezpečnosť a pohodlie pre lyžiarov pri nastupovaní. Okrem 4-miestnej sedačkovej lanovky sa v stredisku nachádzajú aj dva lyžiarske vleky. Lyžiari majú k dispozícii štyri zjazdové trate.

## Lipová – lázně – Miroslav, Jeseníky (2007)

Skicentrum Miroslav sa nachádza v kúpeľnej obci Lipová - lázně, asi 6 km od mesta Jeseník. Lyžovanie na tunajších príjemných, širokých svahoch má dlhú tradíciu. Lyžiari tu však mali k dispozícii iba lyžiarske vleky.

V roku 2007 prišlo k výraznej modernizácii lyžiarskeho areálu, keď najdlhší lomený lyžiar-



Neodpojiteľná 4-miestna sedačková lanovka na Přemyslově

sky vlek nahradila lanová dráha. Skicentrum Miroslav tak rozšíril zoznam stredísk v Jeseníkoch, kde lyžiari využívajú komfort sedačkovej lanovky. Ide o používanú 2-miestnu lanovú dráhu Leitner, ktorú doviezli z talianskej La Villa (oblasť Alta Badia), kde lyžiarom slúžila od roku 1998. Je to relatívne mladé dopravné

zariadenie, ktoré už v Alpách nepostačovalo z kapacitných dôvodov. Napriek tomu v stredisku Lipová - lázně ešte preukáže dobré služby.

S výstavbou lanovky sa začalo v júli 2007, prví lyžiari sa novou lanovkou odviezli už 22. decembra 2007.



Údolná stanica 2-miestnej sedačkovej lanovky Leitner v stredisku Lipová - lázně

### Ramzová - Čerňava, Jeseníky (2008)

Lyžiarsky areál, ktorý sa nachádza v nadmorskej výške 782 až 1351 m, patrí k najznámejším a najnavštevovanejším lyžiarskym strediskám v Jeseníkoch a dlhý čas bol jediným miestom, kde lyžiari a turisti mohli využívať lanovú dráhu. História strediska siaha do druhej polovice 70. rokov predchádzajúceho storočia, kedy tu vybudovali dva úseky 1-miestnej sedačkovej lanovky Transporta Chrudim na Šerák, s medzistanicou na Čerňave. Prvý úsek uviedli do prevádzky v roku 1976, druhý úsek v roku 1981. Lyžiarsky oveľa atraktívnejší prvý úsek (druhý úsek má v druhej polovici veľmi miernu trasu, preto ho využívajú predovšetkým turisti) však už kapacitne nestačil. Preto ho v roku 1996 nahradila tiež už použitá 2-miestna sedačková lanovka Nascivera s kapacitou 1 000 os./h.

Pokrok sa však nedá zastaviť, a tak v roku 2008 v stredisku na prvom úseku vybudovali v poradí už tretiu výmenu technológie. Opäť ide o použitú lanovku, ktorá však priniesla lyžiarom skrátenie prepravného času a ďalšie zvýšenie prepravnej kapacity až na 2 400 os./h. Ide o 4-miestnu odpojiteľnú sedačkovú lanovku Leitner z talianskej Corvary.



Údolná stanica lanovky na Ramzovej

Údolnú stanicu posunuli o 200 m nižšie, a tak sa nachádza iba niekoľko desiatok metrov od parkoviska. Nová trasa je dlhšia ako bola v Corvare, je to však vykompenzované nižším prevýšením. Chýbajúcich 32 sedačiek dodala firma Leitner podľa pôvodného tvaru. Lanovka má novú kompletnú elektroinštaláciu, vyrobila ju firma J-Controls v Plzni. Pohon je umiestnený v hornej stanici, hydraulické napájanie v údolnej stanici.

Nová lanovka začala s prevádzkou na prelome februára a marca 2009. V stredisku sú aj tri lyžiarske vleky. Celková prepravná kapacita je 4 590 os./h. V tomto roku plánujú premiestniť pôvodnú 2-miestnu lanovku na horný úsek, kde nahradí 1-miestnu lanovku z roku 1981.

Okrem uvedených lanoviek v roku 2007 postavili ešte lanovky v Novom Meste na Morave - Harasov kopec (použitá 2-miestna lanovka Leitner), v Liberci skokanský areál (1-miestna použitá lanovka Doppelmayr) a Hornom Václavovove - Avalanche (4-miestna Tatrapoma).

V roku 2008 to boli lanové dráhy Jezerní, Střecha a Promenádní na Lipne - 4-miestne sedačkové lanovky Doppelmayr (bližšie informácie sú v časopise Lavex-info č. 2/2009), Stříbrnice - Štvanice (použitá 2-miestna sedačková lanovka Doppelmayr) a Prkenný důl - Karolínka (použitá 2-miestna sedačková lanovka Leitner).

Text a foto Radim Polcer

Technické údaje	Přemyslov	Miroslav	Ramzová - Čerňava
Údolná stanica	713 m	677 m	757 m
Vrcholová stanica	943 m	839 m	1 063 m
Šikmá dĺžka	678 m	799 m	1 459 m
Prevýšenie	225 m	162 m	290 m
Počet podpier	9	7	14
Priemer dopr. lana	38 mm	36 mm	40 mm
Hlavný pohon	175 kW	230 kW	2x360 kW
Počet sedačiek	88	90	116
Vzdialenosť sedačiek	15,7 m	15,0 m	27 m
Čas jazdy	4,4 min.	5,1 min.	5,4 min
Dopravná rýchlosť	2,6 m/s	2,5 m/s	4,5 m/s
Prepravná kapacita	2 382 os./h	1 000 os./h	2 400 os./h
Typ	4-CLF	S 2	S A4
Výrobca	Doppelmayr	Leitner	Leitner



Použitá odpojiteľná 4-miestna sedačková lanovka Leitner na Ramzovej





**TATRALIFT**  
[www.tatralift.eu](http://www.tatralift.eu)





ARCTIC CAT  
BEARCAT Z1XT

## Snežné

# skútre ARCTIC CAT opäť s náskokom

**AUTO**  
AUTO RASTER®

**IBA 30% Z CENY A SKÚTER MÁŠ DOMA**

**MNOŽSTVO  
UŽITOČNÝCH  
DOPLNKOV**

Neresnícka cesta 3A, ZVOLEN  
Tel.: +421 45 532 40 03  
Servis: 0903 810 150  
servis@autoraster.sk

**ARCTIC CAT**  
SHARE OUR PASSION.

**ARCTIC CAT**  
UDÁVA ŠTĚP

**www.autoraster.sk**

**V** dňoch 31. marca a 1. apríla 2010 sme sa opäť stretli v rakúskom Neukirchene na dilerском dni za účasti jednotlivých zástupcov firmy Arctic Cat zo siedmich krajín Európy. Podobné podujatia Arctic Cat organizuje v Škandinávii osobitne, pretože tento trh má výrazne odlišné možnosti v porovnaní s alpskými krajinami a krajinami východnej Európy.

### Prvý deň

Počas prvého dňa sme mali možnosť získať technické informácie o nových produktoch pripravených na sezónu 2010/2011. Prezentácia sa opierala o štyri hlavné charakteristiky snežných skútrov Arctic Cat:

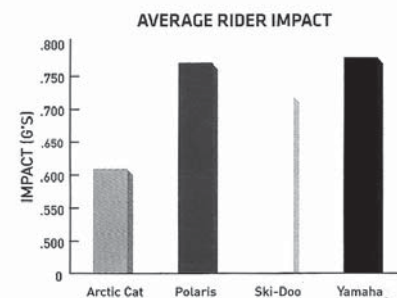
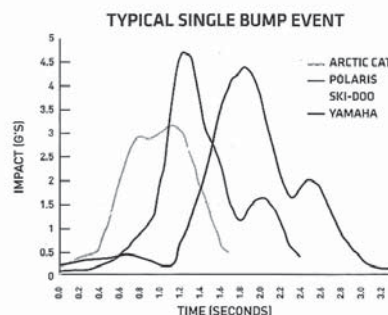
- Najrýchlejšie snežné skútre na svete - Arctic Cat 220,43 km/h.
- S motormi Suzuki najvyšší výkon na svete - Arctic Cat 177 PS.
- Arctic Cat - najlepšie do ťažkého terénu i do hlbokého snehu.
- Konštrukcia najvyššieho komfortu jazdy.

Za zmienku stojí celkom nová konštrukcia rámov a odpruženia. Výsledkom je pohodlnejšie a ľahšie ovládanie skútrov, čo ocenia najmä tí, ktorí jazdia často, prípadne dlhšie trasy. (Pozri graf nezávislého inštitútu, ktorý jasne preukazuje, ktorý výrobca najviac šetrí zdravie jazdcov.) K najviac predávaným skútrov v súčasnosti patria pracovné Bearcat Z1 XT s revolučnými zmenami v konštrukcii.

### Najvýznamnejšie konštrukčné novinky

- Planétová prevodovka, kde zmizla reťaz s ozubenými prevodmi a o spoľahlivú činnosť tejto prevodovky sa stará elektronika;
- Veľký výkon štvortaktného motora Suzuki [123 PS] uľahčuje jazdu pri plnej záťaži a tiež rozjazdy v strmých terénoch sú plynulé a bezpečné;

### ARCTIC CAT F8: UP TO 19.3% LESS SHOCK AND BODY STRESS.



- Robustný rám a nízko položené ťažisko motora pozitívne prispievajú k vyššej stabilite jazdy;
- Množstvo užitočných doplnkov.

### Druhý deň

Na druhý deň sme mali možnosť vyskúšať si jazdu v divokom teréne dvoch alpských dolín odrezaných od ostatného sveta. Celkom štrnásť rôznych typov skútrov Arctic Cat nám umožnilo porovnať jazdné vlastnosti, ľahkosť ovládania i terénnu dostupnosť.

Najskúsenejší jazdci sa prakticky dostali všade - až do nadmorskej výšky 2 300 m v hlbokom snehu cez neuveriteľne strmé terénne stúpania. Nové modely boli ľahšie ovládateľné, ešte dravšie a nekompromisné v najťažších podmienkach. Nechýbala ani najnovšia verzia pracovného skútra Arctic Cat Bearcat Z1 XT s množstvom doplnkov a vylepšení. Okrem už štandardných košov na náradie, majákov, mimoriadne užitočnú úlohu zohrala prídavná elektrohydraulická brzda v tých miestach, kde vietor odhalil ľadové platne. K bezpečnému prechodu cez takéto miesta tiež prispeli protišmykové hroty. K stabilite jazdy výrazne prispieva novinka - tyč stabilizátora riadenia. Ďalšou novinkou je možnosť prídania tretieho sedadla a tiež vyhrievanie sedadiel, predhrev moto-

ra, diaľkové štartovanie motora a ďalšie drobnosti zlepšujúce komfort a bezpečnosť jazdy.

### Výhodný nákup v zahraničí

Do Európy sa dodávajú modely tzv. International Create, ktoré spĺňajú všetky požiadavky vyplývajúce z platných noriem pre EÚ. Mnohí zákazníci volia nákup snežných skútrov priamo v USA alebo v Kanade z dôvodu zdanlivo výhodnejšieho nákupu. Vystavujú sa však riziku, že v prípade poruchy v záručnej dobe túto opravu žiadny európsky diler ako záručnú opravu nemôže realizovať. Nejde totiž o tzv. International Create model, ktorý ako jediný je krytý zárukou v Európe.

### Oleje

Už v sezóne 2009/2010 sme začali používať originálne oleje Arctic Cat pre jednoznačné podmienky výrobcu vo vzťahu k platnosti záruk. Myslíme si, že je to tak trochu aj obchodný ťah výrobcu, ale ceny olejov tomu nenasvedčujú. Treba podotknúť, že ide o oleje so špeciálnymi prísadami, ktoré zvyšujú životnosť motora a jeho častí predovšetkým v podmienkach veľmi nízkych vonkajších teplôt.

Peter Erdely, AutoRaster Zvolen, exkluzívny dovoz snežných skútrov

Sila precíznosti.



PRINOTH AG · 39049 Sterzing · Italy · Tel. +39 0472 722622



Žiadna stopa skromnosti. PRINOTH® Powerfrézy sú dokonalé a zaručujú trvalú kvalitu! Vaše bezchybne upravené zjazdovky budú neprehliadnuteľné. Či už prašan, zmrznutý sneh, hrboľatý či strmý svah – PRINOTH® vďaka svojej kvalite pri úprave zjazdoviek vždy víťazí. Lyžovanie plné zážitkov – vydajte sa na našu stopu! [www.priboth.com](http://www.priboth.com)

**Prinoth**

Ak lyžiarske stredisko zacieli na optimalizáciu využitia strategického sektoru, prvým kľúčom k úspechu je vľúdnosť uvítania a schopnosť zariadenia ponúknuť jeho harmonické včlenenie do okolitého prostredia.

Výnimočne kompaktný, jednoduchý a výkonný, UNIFIX predstavuje spojenie maximálnej disponibilít s minimálnym priestorovým nárokom. Počnúc nízkou hlučnosťou a končiac merateľným ekonomickým prínosom Vás táto lanovka uistí o svojej trvácnej a solídnej výkonnosti.

Spoločne k optimálnym riešeniam...

## ***SLD s neodpojitelným uchytením***

**UNIFIX 4... eco-friendly vysoký výkon**

[www.poma.net](http://www.poma.net)



**POMA**